

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 20 korona, félre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdonosa.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:

Felügyelő és kiadónk felelős: Forster Géza az OMGE igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szelényi Zoltán az OMGE szerkesztő-főnöke.
Tiszorvosok: Buday Barna az OMGE titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Őszi luxulóvásár.

Az idei őszi luxulóvásár szeptember hó 30., október hó 1. és 2-ik napjain tartatik meg az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” vednöksége alatt a „Tattersall” istállóban.

A luxulóvásár díjazással lesz egybekötve. Négyes fogatok részére 2, kettős és jucker-fogatok, valamint hűtas lovak részére egyenként három 6—600 koronás díj, vagyis összesen 11 díj 2400 korona összegben tünteti ki.

Bejelentési határidő szeptember hó 10-iké.

A vásár tartozata a „Tattersall” titkárságánál Budapest, Küllő-Kerepesi-ut kapható.

1900. évi augusztus hóban befizetett alapítványi kamatok és tagsági díjak nyilvános nyugtázása.

Alapítványi kamatot fizettek:

1900. évre:

Forster Kálmán 20, Forster Ottó 21-20, Gorove János 28, herényi Gotthard Sándor 21, Keckenkéni o. g. e. Kékesváry Zádor 20—20, Nyírány. g. e. 21, Sztankovics János 42 korona.

Hátralékra fizettek:

Nyírány. g. e. 21 korona.

Tagsági díjat fizettek:

1901. évre:

Dessowffy Aurél 20, Etlényi János 10, Goldschmid J. József, Grünfeld Jenő, Lovassy János, Reuzsek Ferenc 20—20 korona.

1900. évre:

Abeles Albert 20, Alonyi Károly 10, Ábrahám Hugó, Anninger László 20—20, Arián Károly 8, Ártauer Loránd, Bajzath István, Bakay Dező, Balla Károly, Balla Sándor, Balogh László, Baross Miklós, Basch Simon 20—20, Benedek Gábor 10, Benedeky László, Berger Károly Lajos, Biedermann Ottó, Bignio Gyula, Biskafly Albert, Blau Adolf, Bogray Miklós, Brachfeld Lajos, Burger Pál, Corchus Béla, Csikmeryei, g. e., Demkó Ferenc, Dessowffy Aurél, Diel Emil, Edelstein Aladár, Ehrenfeld Fülöp, Eiler Károly, Eisner Hugo lovag, Engel Izidor 20—20, Etlényi János, Fekete Ernő 10—10, Franki Zsigmond 20, Franki Dező 10, Forster Kálmán, Förstner Mór, Gal József, Gardakör B. Csaba, Goldberger Ignác, Gosztonyi Kálmán, Grünfeld Jenő, Haas Ignác, Hudekér Károly Hajdu Aladár, Herzfeldt Zsigmond, Herczeg Mór, Hofmann Henrik, Honig Dávid, Horváth Miklós, Horváth Pál, Jászapáti város közönsége, báró Jeszenszky László, Károli Károly, K. Kintig János, Kiss Lajos, Kisszerényi Károly, Korhándi 20—20, Köefer István 10, Könczörgő Frigyes, Königwarter Herman báró, Kralovicszky Kálmán, Kramer Mór, Krompecher Szilárd, Kucsek Gábor, Kulcs Ignác, Langrád Zsigmond, Leopold Gusztáv, Lichtenegger Gyula, Lillenberg Sándor, Löwyay Menyhért gróf, Lovas Sándor, Lukács György, Madarász Géza, Magyar mintajelző, Magyar szőlőtelep r-t, Marchot Gyula, Matiz Lajos, H. Mellorisz Kálmán, Mészáros Sándor, Mészáros, Nagy János, Nagy Pál 20—20, Nádasy Emil 10, gr. Nákó Sándor, Nárágy Géza, Nemes Károly, Nerey Odón 20—20, Neubauser Adolf 10, Nikolicz Géza, Novák Károly, Nyírátkör hűt. tanács, Nyíri János, Nyíráty Jenő, Osztróczy Géza, Pfannhauser Alfréd, id. Pleszky Antal, Pokorny Pál, Politzer Géza, Poszvády Zsigmond, Propper Miklós, Purgy János, Rajniger János 20—20, Gal József 40, 20, Robitzek Márton 10, Rohonczy Zsigmond, Rothnagel János, Sarlay János, Sándory Rező, Sányai József, Schwarz Dező, Schwartz testv., Scherer Ottó, Sperling József, báró Springer intézkedés, Steiner Frigyes, Steinitz Adolf, Szabadhegyi Kálmán, Szabó János, Szahender Gyula, Szakál Mihály, Székely Gyula, Szikszay Aladár, Szokolobokan, g. e., Tölgely József, Török László, Trenckóyi g. e., Vajda Sándor, Váshárblyi Ernő, Vessery Imre, Veisz Izidor, Vincenzi Károly, Vojnich Béla, Wieland Ándor, Zichy Aladár gr., Zólyomgyereg közönsége 20—20 korona.

Hátralékra fizettek:

Alkér Antal 20, Arián Károly 5, Bajzath István 100, Csikmeryei g. e., Finscher János 20—20, Gal József 40, Hajdu Ferenc, Kiss József, Krassinger Odón 20—20, Mayer Ferenc 30, Nagy Pál, Poroszkay Béla, Rágha Ernő 20—20, Sierk Zsigmond, Váshárblyi Ernő 10—10 korona.

TERMÉNYEINK ÉRTÉKESÍTÉSÉT

bizzzuk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉRE, Budapest,

V., Alkotmány-utca 31.

Mezőgazdasági közigazgatásunk.

Birtokháborítási és kártérítési keresetek kivételével csaknem összes mezőgazdasági ügyeink első és jobbadán második fokú és közigazgatási szervek hatásköré esnek. Közigazgatási feladat a mezőgazdaság és mezőrendésről alkotott törvények szerint a földbírtok gazdasági használat kérdésének rendezése, odautalvák a birtokhatármegjelölés, mezei utak, faiskola-fásítás, kártékony állatok és növények írtása, az állattenyésztés és legelőkezelésre ügy mezőgazdaságra vonatkozó ügyek, ide kell még sorolnom az állategészségügy valamint a mezőgazdasági iparügyeket is. Epen nem mondható, hogy ezeket a mezőgazdasági ügyeket a közigazgatás kellő szakértséggel kezelni és ennek könnyen megfogható okai vannak.

Az öszkormányzati elveknek megfelelőleg minden törvényhatóságnak megvan a mezőgazdasági bizottsága, szervezve vannak a járási mezőgazdasági bizottságok is, ezenfelül a legtöbb vármegye és némely vidékek is megvan a gazdasági egyesületei, ezek szerint mezőgazdasági ügyeinknek védelme és fejlesztése a szervek meglónán.

De dacára a kiváló törvényeknek, dacára mezőgazdasági kormányzatunk nyújtotta nagyrányú szellemi és anyagi támogatásának, a viszonyok javulása nem oly nagymértű, mint a minőnek lennie kellene, ügybajos esetek elintézésére s a törvények végrehajtása nem oly szakszerű, mint az méltán elvárható volna.

Felsorolok egymáshány olyan dolgot, amelyet ország dicseretes kivétel nélkül eltekintve — az egyes ügy jó részében — még ma is rendezetlennek látok, ilyenek p. o. a legeltetés és legelőkérdés ügye, a gyomok írtása, a szükséges tenyésztésköz számnának állageltartása és beszerzésének ellenőrzése, állategészségügyi törvények végrehajtása, faiskola-fásítások és különösen gyümölcsösök kíméletése, kiszáradnak gyakorlati oktatása, méltótlónban

sok szó fér a mezőgazdasági ügyekben hozott első, sokszor másodfokú bírásokhoz is. Sok millió koronára ér az arán érték, mely a fenntekben nyilvánuló hiányszág révén évente veszendő meg, amelynek megmentéséért a legnagyobb áldozat sem volna sokalható.

Mindenek megérésére, de főleg, hogy az alapos segély illetéi segíthetők módja királyi rendelet, mezőgazdasági ügyek — miként elintézésének bírálatát a legalsó forrás, a községi előjárók, mint végrehajtó közegnek kell kezdenem.

Minden községben van egy vezető és ez vagy a jegyző, vagy néhol a bíró; akár egyik, akár a másik, de ezek jóákarátán s tudásán fordul meg a község sorsa. A vagyoni befolyás, rokoni támogatás, vagy a községi jegyző kivánságára jut a bíró, ki rendszerint farságnál nem képezhető parasztságra — a tekintélyt székre s ezen állásban nagyon sok mezőgazdasági magán, vagy közös ügyet intéz el, jobbadán saját kedve szerint. Az intelligenz jegyző hivatra volna ugyan a bíró vezetői és néki tandésavál támogatására lenni, ennek azonban igen sok akadlya van; néha választásból eredő keltelettség, a műsor vagyoni függés, sokszor barátság, vagy ellenségek, rossz indulat, gyakorlati esetben a jegyzőnek minden egyéb irányu bírásg terhe mellett kisazott tulok dolga, a legtöbb esetben azonban a mezőgazdasági ismeretek teljes hiánya és mert a jegyző, vagy nem ér rá belátni, vagy a gyűlölködéseket ékterülődlen nem akarta belátni, vagy a szakismeretet teljes hiánya folytán nem látván arra érkeke, nem képes belátni, hogy mely fontos dolgok vannak mezőgazdasági ügyeink előmozdítására tekintetben a községi előjáróságokra bízva, törvényeink s a felsőbb rendeletek, vagy sehojgysem lesznek végrehajta, avagy nem úgy, hogy azzal a megkívánatú eszköz elérvé volna.

Ezen körülményekben leli magyarázatát, hogy sok községben a magánbírók használatát nem korlátlan; hogy a gyomoknak törvényleg elrendelt írása elmarad vagy megkevsé eszközöltetik; hogy a közös legelők gondozása, ápolása és védelme teljesen elhanyagoltatik, azok kihalászártán pedig az okszervezőkné nyomáral sem találunk; hogy a tenyésztőállatok összeírása — számtalan községben, nehogy a megfelelő számu állapdtészeressé, tartás elrendelthezőssé — egészen lelkismeret nélkül eszközöltetik; hogy a falkolák rend-

benntartása elhanyagoltatik; hogy az állategészségügyi intézkedések be nem tartának stb.

Hogy a községi előjáróságoknak fenntekintésben követett szakértelmen nélküli intézkedéseivel mily óriási kár okozatik azt csak egy példával kívánom igazolni. Az állattenyésztésre vonatkozó törvényeink s az ezek alapján alkotott vármegyei szabályrendeletek szerint a járási mezőgazdasági-bizottság feladata községbenként megállapítani a szükséges apallátétszámot, a rendelkezésinkre bocsájtott tenyészanyagállatészám összeírás arányában. A járási mezőgazdasági-bizottságok — az állapotoknak tulenye elbírálása alapján — meghozták ugyan határozataikat, a tenyészállatszámok alkalmával a beszerzendő apallatok tekintetben, de ezen határozatok a legtöbb esetben téves adatokra vannak hárzva, amennyiben a nőnemű állatok összeírása igen hiányos szokott lenni, ebből pedig a gazda közönségre igen sok kár háramlik. Van példának okáért egy kisebbszűr községben az összeírás szerinti 80 tehén, miután átlagosan 80 tehén után csak a vármegyei szabályrendeletben — I. bírátnak tartásit kötelezővé tették — 80 tehénre is csak egy bikát beszerzésének a szükségét mondja ki a bizottság, de mert azok mellett van még 30–40 darab elhallgatott tehén vagy üszó is, esik egy bikára 110–120 nőiáru tenyészállat. Az ilyen aránytalanság következményei könnyen beláthatók. A községek, — mert teljes koru bikkák nem is igen kapnak, — de az olcsóság szempontjából is bár már ivarérték, de még fiatal bikák szereznek be. Az ilyen fiatal bika az úzekező tehének között járva, nem ér rá legelni, de mert abrakot is csak ritka helyen kap, már az első évben mód nélküli leromlik s különféle bajokat is kap, melyek között leggyakoribb, hogy az fejlődésében visszamarad, az egyik himveszű v. heregyulladás is kap, idő előtti impotens lesz, de különlegi úgy kedvezetlen átalakuláson megy át — nevezetesen, hogy vagy a hátterengése meghajlik, vagy a hátsó lábái megromlanak — úgy, hogy a rákövetkező évben az állatszámoló bizottság kényserzerte lájta magát az ilyen állatokkal meg akkor is kiséletelni, ha azok nem is voltak tenyészképtelenek. Fenntekbőli folyólag a káradozások egész sora következtetető s bika beszerzés szükségé érvöl-érvölésméltó, a közbirtokosság ilyként ökt nyer zolgódás vagy elégedetlenségbe, mit fokoz azon körülmény is, hogy aránylag évente igen sok tehén

meddően marad részben azért is, hogy a kimerült bikká által nemzedett utódok satnyák lesznek. Száz-ezerekre rug azon kár, mely ilyként a gazdaszökönséget évente éri. Az előbbi pontban említtetném nem kisebb a baj, hogy a járási mezőgazdasági-bizottság határozatait tenyészállatok beszerzése tekintetben a községi előjáróságokra néha megkevsé, sokszor sehojgysem hajtják végre. *Pékay Dező.*

(Ége köv.)

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Béla.

Közlegelők feltöréséből eredt hibák.

Levelet kaptam a minap egy kisbirtokos ismerőstől, — ime itt felszök előttem. Elgondolom a felte, mit csináljak vele. Úgy érzem, mintha ez én ismerősem, aki az aktualisabb kérdések felszínre tartja magát, — a vidék, jövön mondvá a közvetlen érdekeltségnek sok tekintetben téves fel foglást tomalósnak s mert a levélből étes a konkluzóra jutottam, közreadom azt mégis teljes szöszzerinti szövegében.

Ezt írja: „A mezőgazdasági bajaink orvoslására temérék orvos rendel, ir, beszél, de mindnyája csak javasol; szak-és nem szakemberek tanácsolnak, eseménytelenül; igaz, ez könnyebb mint kalászt adni: józse ereményt nem érhet, mert szarva közt keresi a tégylt. Így egyik ócsárlással, a másik meg diszkrétell vel az ismeretlen ingonyon átgázolni. Egyik azt mondja tömörülnekk a kiszagadt; persze ez bizony áll látható eleven kizagadt, mert ha ismerne, tudná azt is, hogy a kiszagadt a maga görbényével tördülnekk bizony a vagyonosnak meg a kis ember ügye-baja bizony ismeretlen bírodalom; a kiszagadtának ha volna ideje, pihenne maga is, meg pihenetné jószágát. A kenyérgondnökkélik már tördülhetnének a közjőrt is mezei bizony ezek sem tömörülnek sem azért, hogy a közjőrt, sem azért, hogy a kis emberrel valamit lennének, mit lehet tehát akkor a kiszagadt tömörülésköt várni. Jobb lenne öket nyugton munkálkodni hagyni, sem hogy az éhesek ő velük, az ő gyómalatoságokkal bíbelődjenek. De hogy én is irhasak

nyúl, sárszalonná, vadruca, vadliba, esetleg buzos árdozok részekben fázcan stb.) a helyi erőkben pedig vadkant, szarvast, őzet, rókat, farkast, erdeget vedvét stb. lehet lóni. A két terület bérletességéért egy-egy ember kétszáz korona volt, ami igazán nem tulóság, ha megrendolja az ember, hogy manapság már mindenféle ringy-ringy területét is ezeket fizetnek a külföldi miliomosok.

Ami a löfvegyert illeti, az szintén kellett legalább is kettő: egy sörétes, meg egy golyós. Amaz kis vadra, emez nagy vadra. Minthogy jó minőségű puszkák akadtak venni Dani, amely nem robban szét a kezében a tizedik lövés után; tehát adott egyért-egyért négyezszé koronát, összesen nyolcezszázt.

Ilet, hogy töltényfészakja is kettő legyen; egy nagyobb a tartalék töltényeknek s egy kisebb, amelyet a nyakába akasszon; aztán csak úgy az első szövegletre ötszáz darab különféle patron; mind a két puszkának megfelelő tők; egy fali fegyverdrány; továbbá vadásztulcsak és evő-eszközök; ez mind öszevise kivérett készanyaggyven koronából, ami meglepően olcsónak mondható.

Most következett a szorosan vett személyi felszerelés: a ruházat. Ez sem a legkisebb gond.

De a szándikatott egy téli s egy nyári vadászöltözék, ehhez szurt és bundát. Aztán különféle vadászcsipőt és csizmát, két pár

TARCSA.

Költséges mulatság.

— Írta: Bárcsny István. —

Jávában folyik a vadászszessen; a Sztűszök bebarangolnak erdőt-mezőit és végül háza-térván, átszékik a vadkereskedőtől az előre megrendelt zsákmányt, nehogy utes kézzel keljenek otthonukba beállítanak. —

Ez persze leginkább csak a nagyvárosokban történhet így, ahol vadkereskedők vannak. Falun egy-egy ismertebb orvadász van s vadkereskedő szerepét, de csak tétele sikerrel, mert nem lehet az tudni sohasem bizonyosan: van-e eladó vad az orvadásznak, aki nem akárhát előtt nyilatkozik egészen őszintén.

Am, ha már a hazavendőt vadat is készpénzzel veszi a Sztűszök, kinek van arról fogalma, hogy mire kell az ő nómród-mulatság, ha mindent felszámít, ami hozzá tartozik ehhez a mulatsághoz.

Erdő akarak most a járatlanoknak némi fogalmat adni. Végyk elrejtett példának, ha teszik.

Ha az ember bemegy a madárkereskedésbe és venni akar ott egy készülő papagajt, amely — tegyük föl — ezzel közölőn reggel: „hogy aludtal vén lump?“ az ilyen értelmes

madárért könnyen elkérnek egy száaszt. Nyilvánvaló dolog ez szerint, hogy a beszélő papagajt elég drága madár. De nem kell azt látni, hogy a készülő papagajtól a kőszök mind a madarak közt. Mi tudunk például egy vadbírók, amely sokkal többet került a tulajdonosának, mintha két beszélő papagajt veti volna.

Pedig az „anser segetum“, a közönséges vetési lud, ezrével van nálunk ész idején, amikor már érdemes neki állandó kosztra bízva hozzánk, a friss vetések zsege zöldjére. (Ugyan mi lehetne hát olyan drága rajta?) . . .)

Mindegyik kistül ez a Zs. Dani számvetéséből, amelybe véletlen alkalmam volt belepillantani.

Zs. Dani kezdő vadász s a mult őszszel először vett puszkát a kezébe. Ez persze nem ment megelégedő előzsménynek nélküli, mert előbb be kellett néznie szerencze mindent, ami nálkúli törhetően felszerelt vadász nem képezhető. Az inventárium ime a következő:

Első kelék a vadászjegy, ami egy dupla-puska adójával együtt huszonnyolc korona.

Az ilyen jegy jogot ad ugyan a vadászatra, de területet nem jelöl ki hozzá. Eről tehát meg kell gondolkozni. Valamire való vadász legalább két területre szorult: egy szűkség, meg egy hegyvidéki (erdős) terület, amazon líkik a kis vad, (fűr, fogoly,

egy receptet, hát már megmondom, — ha győztesz akármely akad megindulni, egy seb talán még begyógyul; gátat vetne a paraszt-kiavardórságnak. Kívánatos és felfelé nyitást jelentene, hogy különösen a síkföldön legyen meg minden közüzemnek a közlegetője, hogy a nép tarthasson elegendő apró és lábas jószágot; ne szánják fel a község széleit háza alibiáig a földet maguk, hogy a mikor száraz esztendőben a bura nem terem meg, akkor más se legyen. Így aztán az a szegény paraszt egy csapásra tönkre van téve s kirándorolni kénytelen, hogy becsületet megmenthesse, mert vagyontól úgy van menti meg akkor már az adósságtól; de ha lett volna marhája, sertése s egyéb apró jószág, megelédte.

Kérülni kellene azt a — fogynak, de tisztulunk — gondolatot, mert burokként kevesen vannak nagyon magyarok. Mi, ipar meg kereskedelmi állam még jó ideig, vagy talán soha nem leszünk, ez ökből az iparos kirándorlás szóba sem jöhet, — ha csak nagybirtokosaink nem alapítanak ipartelepeket, — ők aztán alapításkor a földet megvásárolják, arról a természetadta iparforrások kiaknázzák; ezt megcsinálja más is, ehhez se tudomány se nagylelkűség nem kell, mert hiszen ez tisztá üzlet. Ne arról beszélünk tehát, ami felesleges és céltalan, hanem arról ami segíthet.

Meg kell adni a parasztnak a legelőt, mert családmád meg más takarmány, ami népként marháit istállón nem tart, meg igaz van, nem is ér az semmit; istállóról szép és jó marháit nem nevelt még senki; — aztán bírják meg az urak, nem kell ennek ami jó népünknek semmi; egy pár jobb esztendő és helyre van ütte minden hely, nem lesz ott se kirándorlás sem szociálisták.

Tessék gondolkodni felette, nincs-e igazam. Beszélünk róla magunk között, mi haszna annak, ha a paraszt hómlyi egyrebe lép és tömörül; nincs ennek se célja, se értelme; nekünk az bizony nem kell, mert nincs is nekünk időnk se arra, hogy a maguk környéje ígygen kívül másutt is gondolkodjunk, de meg bizony mi túngatók és benné — pénzünk sincs az ilyen delovhoz.

Eddig a levél, amelyből egy oly momentum emelkedik ki, a mely igen tartat hat arra, hogy komoly diskussió tárgyává tétessék.

Szerintem ugyanis a levél írja nagyon helyesen említi fel levelemben his és baj

kamensit; (egy vízszelből való s egyet borból) vett halánt, vadászalapot, keztyűt s különösen vadászoknál való fehérműt. A mikor kiderült, hogy mindezt összesen csak hatsz koronát kell fizetnie: Dani özszecepta a kezét örömben. Hogy is ne, his meg maradt valami abból az ezerszóból (pengőben), amit felváltott volt amikor vadászreviziumai beszerzéséhez hozzá kezdett. (Mennyi mindene volt már!)

Ámde még hiányzott valamije, ami nélküli a vadász nem igazi vadász. Még nem volt vízslája. Erre kétszáz koronát szánt. Ki is fizette hamarosan egy felviselés német vízsláért, amelyről azt állította a tulajdonosa, hogy kitűnő sportort. Kihozza a krajcárt a tő fenekéről.

Mindezek megvásároltatván már, nem volt hátra egyéb, csakohy a nagy próbátel megírténjék.

Nem kellett soká várakoznia.

Megkapta a meghívót egyik barátjától, aki székes vidéken lakik: — „Milio it a vadiba kedves rajta; ezrelv eljehet el, csak jér. Egyetlen lövése lőhész egy tucatot... . . . így szól a levél.

Ilyen ígért még hidegbe váró vadász is kihozhatna a sodrából, mint amíró Dani volt. Egész éjjel nem aludt, csak hánykolódott. Másnap beavarsóta az elemózsiát, ami

gyanadt azt a körülményt, hogy legelőterületi minőség.

Nincsenek rendelkezéseim ugyan megbízható statisztikai adatok arra nézve, hogy az ország mai közlegetőterületi szemben a 15—20 év előtti átlaggal mennyivel kisebb, de a délvidék, — a honnan a levele írja is beszél — magam is ismerem több oly községet, amelynek osztatlan közlegetője, szőlővel, olajmaggal foszlatott és feltörték, ahogya meg a községek egy pár holdnyi gyepes területet, amelyen azonban marháit legeltetni nem lehet.

Felteszem, hogy a legelőfeltérés engedélyezést célzó felterjesztés plausibilis látszó indokát az a Körülmény képezthette, hogy az illető község marhadalmánára számítottan az osztatlan legelőterület túlsót volt s a község közbírtokosságának marhátságának a tulajdonosok között aránytalanul oszolván meg, a kihasználás arányos foszlatásban állandó nehézségekkel kellett — eredménytelenül — megküzdieni; meg hogy a meglévő marhadalmánához mérten túlnagynak vélelték a foszlatott terület és feltörték, és gabonavetésre szánt területek nagybirtokosság — lészolg — elvevethetetlenül szükségessé vált. Mégis merőben nagy hibának tartom, hogy ezen községek a mai látszólagos előny kedvéért feláldozták jövő vagyonosságuk egyik lényeges tényezőjét s kapesszágának megfelelőek arról, hogy elhamarkodott-ságuk következményei mily érzékeny károkat okoz a községeknek suttani.

Tény az, hogy elegendő az jó legelőterületen szülőköző községek egyelőre nem is gondolhatnak arra, hogy állatot nevelhessenek; — s hogy ennek megzavargásai fejlődésükben mik a következmények, ezt bővebben aligha kell feltüntetnem, mert az igaz van a levélkorán abban, hogy ha a parasztnak vetett kenyérmagvai nem teremnek meg, úgy más természetű híján csakugyan egy csapásra elpusztul, mert hiszen megelhetése a jövő termésének, hogy kérdésessé, de egyenesen lehetetlenülé vált. Mi ha módjában volna az egyik jövedelmi forrás sikerességét a másikkal, — ha nem is pótolni, de legalább enyhíteni, nem volna kitéve annak a veszélynek, hogy szökni és kirándorolnia kelljen, ami teljes tönkrepusztulást csak siettet.

De ha minden földjét, — amelyet persze állatállomány híján sem megrágyáznai, sem kellőleg megművelni nem tud, — csak kenyér-

a vadászat nagy napjára kell. Vett egy pár üveg jó bort, torábbá savanyú vizet és konyakot; beszomagolt két szél csirkét, sonkát, szalámit, szardiniát, sajtot, citromot, kenyert, süteményt, szivart, stb. stb. Épen elég volt ezekre negyven korona készpénz.

A vadászat dicső hajnalán a vasúthoz kocsit, ott hordár s vasúti jegy, mindössze tízbe került a.

Kint, a leszláló állományon, széker a vadászterületre, egésznapra tizenkét korona: annak a csösznek, aki a libleszó gördőket elkészítette, egy egész vadász utat hat korona.

Most már minden megvolt, csak még liba kellett.

Az is mutatkozott nemskora bőven.

Örültem kovályogtak a nagy szürke sznyesok, úgy hogy a vadászszennyedő a végletekig fokozódott Daniban. Ádást duragot, amíg az esti vonatról le nem készett. Megkellett szállnia a faluban. Minden vadász 10 koronát fizetett a jó vacsoráért s az éjjeli szállásért.

Az is látszott, volt egy kis parázs ferlibis.

Egyik ügyes és tapasztalt vadászárs hozott magával kártyát. Dani nagyon jól jart, mert alig vesztett mindössze százhatvan koronát, pedig vesztethet volna háromszáznál is, amilyen nagyban ment s a milyen komiszl jart a kártyája.

magvakkal vet be és jó termés van, valjon ez az egy irányu túleredmés nem fog-e káros következményeket szülni, szóval magát meg-boszolni? Nagyon hibásnak, sőt vétesnek kell tartanom, tehát a kibemereker olyatén kitánítást, hogy csak minél több szántostan- vessen, — még vétebbekkére pedig azt, hogy a közlegetők feltérése egyes vidékeken ugyszóvaln általánossá váljon.

Hiba volt már magában véve az, hogy sem azok, akiknek az hivatalos kötelesege volt, sem azok, kiknek ebben szavuk vagy befolyásuk lehetett, annak idején nem gondokodtak az osztatlan község legelőterületi gazdaságos és oszkéri használatáról, ápolásáról, teljei te-mérőben tarításáról és végül arról, hogy a meglévő elegendő legelőterület kellő és teljes kihasználásig a község lakosságának állatállományát fokozatosan növeljék. A község közlegetője — egy község vagyonosságának egyik leghatásosabb kulförása, a leg több helyen a községi csodárság, juhászság, meg kondára volt bívra, csak aztán az ő bőcs belátásuk szerint járattak a legelőt jó és rossz nyelven kihasználva, meg korrelál-kamni mindaddig, míg aztán a helyenként kivesszt növényzet föltaji az egész terület kopárá, siváré nem tették, amelyről a marha persze aztán éhesen került háza. Míg aztán a marháit istállón feljavitani képtelen és magán egyébként is segíteni nem tudó nép azon a pár sorvány állaton is kiadott, csakohy a „telertől” szabadjelen. Csodálatos épen nem találkozt semhol senki, aki a bajt orvosolni, a legelőt kihasználásban oszkéri és a viszonyokhoz arányított és alkalmazott szabályzat alkotni, annak szabatos betartását ellenőrizni, a legelőterület termőképességét ismét visszállatni képes lett volna.

Így történt, hogy az a helyeken egy szép napon összeült nemcsak kupánács és hoztak — az ország rovására — egy oly határozatot, amely szerintük a nagy bajok orvoslására nemcsak az engedély módjára, de a mellett a kérdésnek az önyözi kápszái lelkének fölöttébb tetsző megoldása is volt; mert hiszen egy jó darab idő foszlatórságot volt szó, amelynek kihasználása nem gondolat-tak, mert hiszen aztán a legelőn — már a gyökér is kivesszt — de meg ha lett volna is még „gyökér” — hat ugyan ki járattott volna rajta, mikor — az egész községnek alig van már egy pár marhája!; határozatba ment tehát, hogy a közös és osztatlan legelőterületi foszlatassék és aztán feltöréssék. Gondoskod-

Végül elkövetkezett a visszatérás ideje, amikor is megint széker, megint hordár Budapestet eddig, hogy aligmaradt egy fél forintosból negyven fillér. Mindössze könnyebb volt vagy kétszázhatvan koronával.

Othon pedig észrevette, hogy a láb-szákját ott felejtette az este a libagödörben.

Summa summarum: szerzet egy jókora — kaptálón — náthát, amelyről fölteszt zsig a file és vételeitn lőt egy vadibát.

Ezt az egy vadibát kitömette, hogy intő példaként legyen előtte fölvsrást.

A vadászszermám apránként adogatta el a jámbor, persze féláron, negyedszáron s még így is boldog, hogy megszabadult tőlk.

Ha vadászni bívák, kiderő vadászát ad, többnyire a puskmányveszt van a puszkia, más szerzemámal pedig egyáltalában nem tud banni, mondja. (Az igaz, hogy a hány idegen puskt a kezébe veszi, az mind boszút áll rajta; úgy orron rajza némelyik, hogy félóráig is vérzik utána ez a kevéssé esztetikus tagja.)

Egybíránt pedig sokat beszél arról, hogy milyennek a fényűző, nagyvonzóly a vadászat a hálommal kíndokos, mindenkiné mutogatja a kitöltő madarat, mint az ő első vadibját.

Arról, hogy ez az első gyérszerned az utolsó is: bőlesen halgat. Valamint arról is, hogy mennyi pénzébe került ez az emlékezetes mádar.

tak persze — elég botorul — arról is, hogy a plausiblel felterjesztéseket számadatokkal is szépen kiegészítik, hogy az engedélyt annál bizonyosabban megkapják s így történt, hogy a törvény intenczióinak tekintetbevétele mellett nem is lehetett persze az engedélyt felsőbb helyről megtagadni.

A vagyonjogi hanyatlás, szociális bajaink, no meg a kivándorlás eléggé megmutatták nekünk, hogy ennek az elhamarkodásnak mik lettek a következményei.

Mar most ott vagyunk, hogy a bajt megismertük, ismerjük is szülő okát, de tudjuk azt is, hogy nagy időbe és munkába fog kerülni, míg a csorabó valahogy helyreüthetjük. Mert hiszen — ott ahol szükséges — megfelelő kiterjedésű új legelőterületek teremtésé-

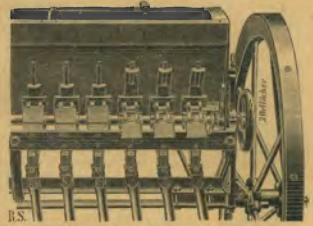
jelenlegi állatlétszámmal legalább 30% a nagyobb állomány legeltetésére megfelelő legelőterület a község határából kihatáratlan, gondos mivél mellett jó és dus növényzetű legelőterületté alakíttassék a telekkönyvi tulajdonosok tulajdon jogának épségben tartása mellett és a legeltetésből eredő tiszta haszon aránylagos felosztásával; vagy az egyes tulajdonosok mégis részüljen némi kárpótlásban, addig is, míg állattenyésztésük fejlődése révén magasabb jövedelmet nyerne, hozzának járulni ahhoz, hogy a leginkább őket ért és tulajdonképen saját maguk által okozott bajok orvoslathatók legyenek.

Talán felesleges külön kiemelnem, hogy állattenyésztésünk fejlesztésére irányuló összes törekvések jórészt abban lelnek előfeltételüket,

sági produktivitásunk emelése érdekében joggal és méltán sokat várunk, — nem osztom az a fent köztől levél írójának nem eléget, mely-lyel az egyesülés, társulás névét, czélját és szükségességét negigázza. Azokból az eredményekből, a melyeket a szövetszervezetek, gazda-körök és egyesületek egyes vidékeken éltek, arra tanítanak bennünket, hogy nemcsak jó és üdős, de felettebb szükséges is, hogy a „kiesmére” gyenge tehetlenségekben és maradiságban társuljon és tömörüljön, hogy tanuljon és új erőt merítve, dolgozson szerez-ettel, bizalommal és ragaszkodással, azon a rögn, amelyhez ő véréteke és majdani boldo-gulása fűz. Csak ez, nem pedig az elvárás szűlle elégedetlenség enyhíti gondjait s öregíti boldogulásának eszközeit. Ha pedig

95. ábra. Sack IV. sz. toló kerekes hegyi vetőgépe.

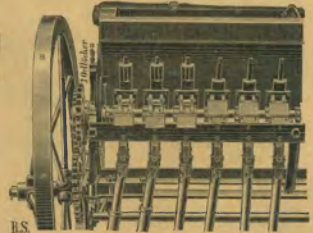
96. ábra. Sack IV. sz. toló kerekes hegyi vetőgépe hátdő részeknek jobb felé.

97. ábra. Sack IV. sz. toló kerekes hegyi vetőgépe kitértetve.

98., 99., 100., 101. ábra. Sack IV. sz. toló kerekes hegyi vetőgépek véte-készüléke.

102. ábra. Sack IV. sz. toló kerekes hegyi vetőgépe hátdő részeknek bal felé.

séről van szó, ezt pedig egyharmar nyélbe ütni nem igen lehet.

Állattenyésztésünkhez fűződő jelentékeny érdekeink szentesítenek ugyan minden módot, amely ezirányban cseledezhet; de szerény nézetem szerint legkényesebb, jobbnak mondva a legrovidebb idő alatt érvényesülhető módja a baj orvoslásának mégis csak a *legelőszövetkezetek* létesítése.

Véleményem szerint az állattenyésztési felügyelői intézmény volna felruházandó a hatáskörrel, hogy míg egyfelől a meglévő közlegelők üzemének ellenőrzését állandóan gyakorolná, addig másfelől, ott ahol ez a szükség megkívánja, a legelőszövetkezetek felállítását szorgalmazná.

Értve ezalatt, hogy oly községben, amelynek ma legelőterülete nincsen vagy kicsiny, a

de nyerek egyuttal eredményüket is, hogy ily legelőt mindenütt ahol ez szükséges okvetlenül és minden nehézségek leküzdésével fel-tétlenül létesítsenek, azok fenntartása, ki-használása épúgy, mint a meglévő, de jobba-dára mindenütt elhanyagolt közlegelők felúj-tása, (kijávitása) foganatba véssék, legeltetési szabályrendeletek megalkottassanak s az összes intézkedések pontos keresztülvitele és minden-kori betartása az állattenyésztési felügyelők állandó és szigorú ellenőrzése alá bevezessék.

Ott azután, ahol ez megörtödnék, biza-lommal tekintetünk az állattenyésztés emel-ését célzó további intézkedések sikere elé.

A minél nagyobb számban létesítendő gazdakörök ezirányban is közreműködhetnek és itt is igen üdös missiót vannak hivatva teljesíteni s mert ezekről általában megvázad-

az erőnyeréshez egymagában gyenge, akkor társuljon s a sok gyenge erő mégis megre-menti azokat a módokat, amelyek ha közös és megosztott törekvésben nyugszanak, könnyeb-ben, erőteljesebben teremthetők meg és el-maradhatlanul a boldog és teljes megelége-dettséghez vezetnek.

Ha szeretjük a népet, vele és igaz egye-nes lelkületével mindent megértetni tudjuk, úgy e csekély fáradozunkért busán fog bennünket kárpótolni a tudat és a meg-nyugvás, hogy a népért, a hazáért itt is le-róttunk kötelességünkökből egy morzsányit.

Ha így fogtuk volna fel hivatásunkat, úgy vélem kevesebb lett volna ma a feltört legelő s nagyobb az ország népének jószág létszáma. Nincs későn, orvosljuk a bajt még időkorán.

Z. J.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Ifj. Sperzen Pál.

Hegyi vetőgépek.

III.

Hegyi vetőgépek tekintetében sokkal előnyösebb helyzetben vagyunk, mint a hegyi cékekkel. Az iglói bemutatáson részt vevő három gépen kívül még az országban 6-féle rendszer van elterjedve s használatban és mindezek annyira megközelítik a hegyi vetőgépezet körült kívánalmait, hogy közülök egyet, mint minden tekintetben feltűnően jó, a többi fölé emelni úgy, mint az a hegyi cékénél történt, alig lehet. Munkájuk ugyanis

szerkesztett vetőgépeknek, mely úgy munkaminőség, mint szerkezet dolgában teljesen megfelel feladatának. A 99. ábrán látható vetőkészülék Hoosier-rendszer elvén készült vályus tolókerék. Ez áll a 98. sz. ábrán levő k vas-rekeszből, melynek felekét a 101. ábra frugója alkotja. E rekeszbe jó bele a 100. ábrán látható tulajdonképeni A vályus tolókerék, hal-felől i zárójával, jobbfelől g sima hüvelyével a közös vetőtengelyre huzva, mely összeállítás a 99. ábrán látható. E vetőkészülék, bár összeállításában megegyez a Hoosier-rendszerrel, attól annyiból tér el, hogy a vályus vetőkerék vályu nem egyenes és mindkét bordájából egyenletesen leomló, hanem a felső bordánál meredeken leemlő, az a felekét a másik bordáj meglesele emelkedő vályuk. A tolókerék olymódu szer-

böző vetőmagnak számára állítható be a vetőkészülék, míg a vetőmag mennyiség szabályozása a vetőtengelyt hajtó közlőmű fogaskerekeinek átváltásával történik a géphez adott használati utasítás alapján. A vetőkészülék elrendezését a 98. és 102-k ábrák mutatják. A vetőszekrény kiürítése annak átbillentésével történik, mint azt a 97. ábra mutatja.

A gép egyik előnyös szerkezeti részlete a reá alkalmazott fék, mely különösen a hegyre vezetésre való vetésnél tesz jó szolgálatot s mely más rendszerű hegyi vetőgépeken is kiválóan alkalmazni. Egyébként a gép kezelése egyszerű és kényelmes. Vezethető előkormányral, vagy hátsó kormánylyal is. Munkaminőségéről és vetési eredményességéről az alábbi kimutatások tanuszkodnak, melyeknek

103. ábra. Kühne „Mosoni Drill” hegyi vetőgépe.

104. ábra. Kühne „Mosoni Drill” hegyi vetőgépeknek vetőkészüléke.

105. Hofherr és Schrantz „Viktória” hegyi vetőgépeknek beállító készüléke.

106. ábra. Hofherr és Schrantz „Viktória” hegyi vetőgépe kiürítéskor.

— mert hisz elsősorban az az irányadó minden gépnél — helyes beállítás és kezelés mellett általában teljesen megfelelő. Az eltérés inkább csak a szerkezeti részre vonatkozhatik, melyvel együtt jár ugyan, részben a munka minőség jósága is, de ami azért nem oly lényeges különbség, hogy emiatt egyik, vagy másik gép a meg nem felelő jelzővel lenne ellátható. Különösen áll pedig ez a bemutatás-sor részre három répre nézve. A negyedik a Lehnig-féle vetőgép itt egyáltalán nem jöhet tekintetbe, mert az a mi viszonyaink közepén való.

A Sack-rendszerű IV. sz. hegyi vetőgép (lásd 95. ábrát) egyike a legnagyobb gondal-

kesztésével a vetési egyenletesség tekintetben fokozottat. Míg ugyanis a közönséges Hoosier kerékkel a megfőlés az egyenletesen homorított vályukból inkább szakaszokként történik, az a kifolyás irányában megletelesen homorított vályunál inkább egyenletes, folytonosan, megszakítás nélkül mehet végbe, mi a vetőmagnak sorban való egyenletes elosztását lényegesen befolyásolja. A vetőkészülék egyes tolókerékei a vetőszekrény hátsó oldalánál szerelt csavarral rögzíthető emeltyű segítségével a vetőtengelyen oldalt eltolhatók úgy, hogy a vetőszekrény megfőlése nyújtsa alá a tolókerék rövidebb, vagy hosszabb vályurészlete állítható. Ezzel a külön-

adattal az iglói bemutatás alkalmával lettek felvéve.

Kühne „Mosoni-Drill” hegyi vetőgépe. E vetőgép, melynek képét a 103. ábra mutatja, 1893-ban jött forgalomba, mely idő óta hazánkban annyira elterjedt, hogy különös részletes ismertetésre nem szorul. Vetőkészüléke a 104. ábrán látható öntött vas rekesz, melyben 6-beállított bordázott vetőgyűrű forog, melynek a feleké a vetőtengelyre eltolhatóan van felszerelve. A vetőszekrény hátsó oldalán levő állító csavarral emeltyű segítségével a feleké a gyűrű szététől különböző távolságra eltolható s ezzel úgy a vetőmag minőség, valamint mennyiség számára a vetőkészülék beállítható.

A vetőeszközy kiürítése a vetőkészüléknek leggyöbbrü állítása után a vetőtengegy forgatásával történik, mely emébra a vetőtengegy végére a hátsó kerék küllői közt átúgatható kézi forgatású tolatók fel.

A gépet egyként rendkívül egyszerű kezelési módja, jó munkája és könnyűsége jellemzi.

Hofherr és Schranz „Victoria” hegyi vetőgépe, melyet a 100. ábra mutat, Hoesler-rendszertü vályus tolatókerékü és vetőkészülékkel bír. A vetőkészülék beállításá a 103. ábrán látható készülékkel történik, mely a csavaros

lézi kerék segítségével oldalt eltolható. A gépböz adott vetési táblázat alapján a vetőkészülék egyszerűen beállítható nagy és kis vetőmennyiségre és különböző vetőmennyiség számára a vetőkészülék kicsarólése nélkül. A vetőeszközy kiürítése annak ábillentésével történik, mint az a 107. ábrán látható. A gép egyként ászintá el van terjedve hazánkban a viszonyok köze teljesen bevált. Kezelése egyszerű, maga a gép könnyü, munkája megfelelő a általában mint jó vetőgép ismeretes.

Ami e három vetőgépnek a bemutatás alkalmával végzett munkaminőségét illeti, azt

az alábbi kimutatások mutatják, melyeknek adatai az egyes vetőkészülékek működésének pontosságát legjobban illusztrálják. Ezen adatok nem szorinak bővebb magyarázatra a hozzájuk csak azon megjegyzést lehet fűzni, hogy az eltérések aránylag nem nagyok. Mindehárom gép már a gyakorlatban bebizonyította alkalmazhatóságát és elterjedését csak kíváncsatos lehet. A Lehnig-féle gép adatai pedig éntekben illusztrálják annak hasznavehetőségét.

107. ábra. Hofherr és Schranz „Victoria” hegyi vetőgépe.

Az iglóli hegyi vetőgép bemutatás munkakeredményel.

Összeállította: Karkovány Ákos ok. gépészmérnök.

Ismerkedés a kir. Zoológ-múzeum mezőgazdasági géptani tanácskén.

I. Egyenletességi próbák a szántóföldön.

A gép neve s a próba megjelölése	A gépet a szántóföldön 21 fordulattal járattva																		Átlag	Egyenletesség grammban	Egyenletesség százalékban			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18				19		
	száma talékból: kifolyt ruh mennyisége grammban																							
Hofherr és Schranz „Victoria-Drill”																					gr.	gr.	%	
a) Lejtőn le...	160	150	155	165	150	160	140	150	150	155	155	145	150	155	—	—	—	—	—	—	—	150.6	10	6.6
b) Lejtőn fel...	150	155	145	150	160	135	140	145	140	145	155	160	155	155	130	—	—	—	—	—	—	148.0	25	16.9
c) Vízszintesen ferde síkon	145	140	145	145	155	145	140	130	140	140	170	155	150	145	140	—	—	—	—	—	—	144.3	15	10.4
Kühn Ede „Mosoni Drill”																					gr.	gr.	%	
a) Lejtőn le...	110	125	110	120	120	115	115	120	125	120	130	120	120	130	125	—	—	—	—	—	—	120.3	20	16.6
b) Lejtőn fel...	185	125	130	125	130	125	120	115	125	130	125	135	135	130	125	—	—	—	—	—	—	129.0	15	11.7
c) Vízszintesen ferde síkon	105	125	130	125	135	135	103	115	125	130	125	125	135	135	135	—	—	—	—	—	—	127.6	20	15.7
Sack Rudolf „IV. sz. vetőgép”																					gr.	gr.	%	
a) Lejtőn le...	145	145	145	155	150	150	145	145	145	145	150	145	160	150	150	—	—	—	—	—	—	148.8	10	6.7
b) Lejtőn fel...	150	155	145	155	160	155	150	150	160	150	150	180	160	160	180	—	—	—	—	—	—	154.0	10	6.5
c) Vízszintesen ferde síkon	160	155	135	160	165	150	155	135	150	155	160	150	150	160	180	—	—	—	—	—	—	158.0	10	6.4
Lehnig v.-t. „Triumph”																					gr.	gr.	%	
a) Lejtőn le...	165	170	170	145	165	160	135	150	160	160	170	175	155	180	180	160	180	200	190	—	—	187.3	45	26.9
b) Lejtőn fel...	175	190	190	140	180	175	160	180	215	245	215	210	180	230	195	210	240	280	225	—	—	201.8	85	42.1
c) Vízszintesen ferde síkon	160	175	160	145	165	165	150	160	180	205	180	175	160	200	205	180	190	220	220	—	—	178.6	70	39.2

II. Forgatási próbák herével a gép álló helyzetében.

A gép neve és a próba megjelölése	A gép álló helyzetében, járókerékét 100 fordulattal elforgatva, az															Állag	Ergonómia- grammokban	Ergonómia- számban	Megjegyzés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.				
számu tolsóeréből kifolyt heremg mennyisége, grammokban																			
<i>Hofherr és Schrantz „Viktoria-Drill”.</i>																			
a) Lejtőn le... ..	45	50	*)	50	50	55	45	50	55	50	50	50	55	50	45	50	10	200	
b) Lejtőn fel... ..	70	70	*)	80	70	70	85	85	80	80	80	75	85	70	85	68	9	290	
c) Oldalt döntve... ..	50	50	*)	55	55	50	45	55	55	50	45	50	55	45	50	7	197		
<i>Kühne Ede „Mosoni Drill”.</i>																			
a) Lejtőn le... ..	85	85	75	85	85	95	90	95	100	100	100	100	105	105	110	94	3	212	
b) Lejtőn fel... ..	110	110	95	115	115	120	110	120	115	110	115	105	120	120	125	113	6	132	
c) Oldalt döntve... ..	90	85	80	90	90	95	90	90	95	105	100	105	95	100	100	94	6	211	
<i>Sack Rudolf „IV. sz. vetőgép”.</i>																			
a) Lejtőn le... ..	80	75	50	75	80	75	75	75	75	80	75	80	75	80	77	3	5	65	
b) Lejtőn fel... ..	80	80	75	75	80	75	75	80	80	75	75	80	75	85	75	77	6	64	
c) Oldalt döntve... ..	80	80	70	75	75	70	75	70	75	70	70	70	75	75	73	3	10	136	

*) A vizsataró rugó nem működött, a mennyiség tehát nem volt figyelembe vehető.

Herepróbától visszalépett.

III. Forgatási próbák borsóval a gép álló helyzetében.

A gép neve és a fordulatok száma	A gép vízszintes álló helyzetében járókerékét elforgatva, az																		Állag	Ergonómia- grammokban	Ergonómia- számban	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.				19.
számu tolsóeréből kifolyt borsó mennyisége grammokban																						
<i>Hofherr és Schrantz „Viktória-Drill”.</i>																						
100 fordulattal... ..	815	—	885	—	1125	—	955	—	795	—	860	—	1000	—	1190	—	—	—	—	953	310	346
<i>Kühne Ede „Mosoni Drill”.</i>																						
100 fordulattal... ..	990	—	990	—	970	—	980	—	1020	—	1035	—	1010	—	1000	—	—	—	—	999	3	40
<i>Sack Rudolf „IV. sz. vetőgép”.</i>																						
100 fordulattal... ..	850	—	885	—	10	—	860	—	885	—	885	—	885	—	885	—	—	—	—	880	6	25
<i>Lehnick v.t. „Triumph”.</i>																						
50 fordulattal... ..	715	—	180	—	650	—	390	—	945	—	685	—	790	—	485	—	1000	—	674	2	485	719

IV. A vetés pontossága a különböző próbák alkalmával.

A gép neve vetési szélessége (sorok száma x sorintervalló) a járókerék kerülete	A próba megjelölése a gép viznyitlagos helyzetét illetően	A vetőmennyiség eltérése a gép különböző helyzetében												Eltérés % kg. pro k. h.	Víznyitlagos eltérés százalékban	Eltérés % kg. pro k. h.	Eltérés % kg. pro k. h.	Eltérés % kg. pro k. h.				
		A gép álló helyzetében, járókerékét 100 fordulattal elforgatva, az						A gép vízszintes álló helyzetében, járókerékét 100 fordulattal elforgatva, az														
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.	5.	6.									
<i>Hofherr és Schrantz „Viktoria Drill” 15x4” K. = 3855 m.</i>	Lejtőn le... ..	2260	21	100	86	—	—	—	—	—	—	750	100	703	—	—	—	—	—	—	—	
	Lejtőn fel... ..	2220	21	99	08	98	86	4	23	4	3	1034	100	969	7	95	2	66	33	46	—	
	Oldalt döntve... ..	2165	21	96	63	—	—	—	—	—	—	761	100	713	—	—	—	—	—	—	—	
	Vízszintes állásban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7625	100	7147
<i>Kühne Ede „Mosoni Drill” 15x4 1/2” K. = 3985 m.</i>	Lejtőn le... ..	1805	21	69	78	—	—	—	—	—	—	1415	100	1149	—	—	—	—	—	—	—	
	Lejtőn fel... ..	1920	21	74	22	72	67	4	44	6	1	1705	100	1384	12	28	2	35	19	14	—	
	Oldalt döntve... ..	1915	21	74	03	—	—	—	—	—	—	1420	100	1152	—	—	—	—	—	—	—	
	Vízszintes állásban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7995	100	6491
<i>Sack Rudolf „IV. sz. vetőgép” 15x4” K. = 4035 m.</i>	Lejtőn le... ..	2225	21	95	61	—	—	—	—	—	—	1160	100	1046	—	—	—	—	—	—	—	
	Lejtőn fel... ..	2310	21	99	26	98	47	4	94	5	0	1165	100	1051	10	30	0	58	5	63	—	
	Oldalt döntve... ..	2340	21	100	55	—	—	—	—	—	—	1100	100	993	—	—	—	—	—	—	—	
	Vízszintes állásban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7045	100	6357
<i>Lehnick v.t. „Triumph” 15x4” K. = 3955 m.</i>	Lejtőn le... ..	3180	21	110	06	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Lejtőn fel... ..	3835	21	132	73	120	10	22	67	18	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Oldalt döntve... ..	3385	21	117	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Vízszintes állásban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6210	50	9027

V. A vetőgépek vonórő szükséglete.

A gép megjelölése	Vonórőszükséglet középértéke kilogrammokban					
	lajtón lefelé	Ferdén	Lajtón felfelé			
	10000	10000	10000	10000	10000	10000
<i>Hafherr és Schwanke „Viktória Drill”</i> ...	68 50	4 43	110 25	7 35	131 25	8 75
<i>Kühne Ede „Mosoni Drill”</i> ...	67 50	4 50	99 75	6 85	162 94	10 88
<i>Sack Rudolf „IV. sz. hegyi vetőgép”</i>	46 00	3 07	113 66	7 58	110 31	7 35
<i>Lehnick r.-i. „Triumph”</i> ...	69 50	3 66	149 66	7 88	172 00	9 05

A nagy gondal és pontos számításokkal összeállított fenti kimutatások értékes adatokat szolgáltatnak a hegyi vetőgépek vetési egyenletességéről.

TAKARMÁNYOZÁS.

Rovatvezető: Csélik István.

A szalastakarmányról.

Az állattenyésztés iránti érdeklődés, az ezzel járó takarmánytermesztés és eltevés igénye szükség és elkerülhetetlen, mint akár csak a talajnak feltartása vagy javítása. Nem kis feladat tehát a takarmánynevelés előkészítése oly módon, hogy állatjainknak jól értékesíthetők azokat.

A milyen a takarmányunk, olyan az állatállományunk, olyan a trágányk, sőt jövedelmünk is.

Annai fortély a takarmány készítésének, miszerint azt hiszem, hogy a gazda itt mutatja be legjobban ügyességét, ez képezvén legnagyobb gondját, mert ókszerű kézzel kell megteremtenie, elterelkenkedéssel, kézzel viszont nagy kárt okozhat.

Erdéink sok és jó takarmányt produkálnak, praktikus fogásokkal, számításalatt igényekünk kell — ha módunkban áll — azt megvalósítani.

A tisztá jó kaszálás előmozdítására először is szükség, hogy vetés után a föld elhengereze legyen, a mit által alacsonyabb tarló marad a kasza után.

Tavaszi kezdetén aztán, mikor a talaj már kellőleg kiszáradt, a lucernázók, rétek, fűmagvakok keresztben, hosszban megforgasodnak, hogy ezáltal a capilláritást növeljük.

Szem előtt tartjuk, hogy szénák el ne öregedjék, azért is mindig virágzás kezdetén kaszáltsunk. A fűfeléket jóval korábban vágni, mert akkor jobban tudjuk a sarjút utána növelni.

Ha nagyon buja, sűrű erdő száru a takarmány, úgy ne rágassunk széles, vastag rendeket, hanem kisebbeket, hogy könnyebben, hamarabb száradhasson az.

Hogy a zabosbikkók, takarmányunk ezen egyik legkenyesebbike, mikor száraz, azt meg tudjuk, ha a zab még hasban maradt részét kifejtjük, megmozdítjuk a zab zalsájt, bugdát, zöld e még, megvizsgáljuk a száron a csomókat, pököket, szárazak-e, mert ezek tartják meg a legtovább a nedvességet.

Várjuk meg, míg a zab, kibányta zalsájtát az akor kaszáltsunk, hogy így gyorsabban szárad mint akkor, a midőn még egészen hasban van.

Ha rozsrütleket, savanyú, gazos részek vannak a levágandó jó szénafélék között úgy kaszáltsunk a rozsrütleket elküldönve és savanyítsuk be az arról nyert fűvet, úgy, mint a tengeri csalamédét szokás, a többi jó fűvet még készítsük el rendszeres módon takarmánnyak.

A szalastakarmány készítés legjobb módja annak kivétele való kövése, amely a rendelkezés szerűsége, forgatása után történik. A takarmányból, rozsrütlekből készült kötéllal való közönségyen megkönnyíti a behordást és általa porciózása is lesz a takarmány.

Ha nincsenek esőzések és nem nagyon sok a zab a zabosbikkókban, úgy esetleg nem is kell forgatni, mert a bikkók sokkal jobban, hamarabb szárad, mint a zab. Ilyenkor huszák kis gereblyékkel 1—2 kéve nagy-számú marokba a takarmányt és a mikor az egész tábla így fel van verve, illetve marokba szorítva, úgy másnap menjen a költözés a köze össe a markokat.

Az alföldön sok helyen a zabosbikkók behordását úgy szokták, hogy a mint levágták, szártársa kis petrencékbe rakják, majd a további szárdására 1—2 nap múlva 1—2 szekérről begyűjtik a takarmányt és ott marad a hordásig, ami 1—2 hét lefolyása alatt történik, a mikor a takarmány nagy kalakba jut.

A leggyorsabb behordási mód az, ha a kaszáló után 1—2 nap múlva megforgatjuk a rendeket és amidőn a megforgatott fele is megszáradt felkötjük, vagy esetleg kötések nélkül rendről hordatjuk. Ezen módot azonban csak akkor használhatjuk, ha nagyon kedvező idő jár rá.

Ugyancsak jó időt feltételez az is, amidőn a lekasztott takarmányt rendben hagyjuk, 1—2 napi renden való szárdás után pedig 2—2 rendet össofordítunk és néhány óra lejelével petrencékbe vagy úgynevezett esirékekbe rakjuk. Ez a művelet egy forgatásnak fel meg és így a petrencéből egyenest hordhatjuk a takarmányt.

Ezen műveletek azonban nagy rizikóval járnak, mert ha eső jön rá, az egész takarmányunk önkretelheti.

A szét nem szört friss fülek rendben hagyása esős idő beálltával év oly tanácsos, mint a szárdásban előrehaladt szénának petrencébe rakása mielőtt az eső megérne.

A szénának lassan kell szárdania, hogy a renden aszadjék, a petrencében szikkadjon.

Hordás előtt, ha kötével kell a takarmányt, nézzük meg a köté helyét, mert az legkésebbben szárad.

Ha forgatás előtt rendben azik meg a takarmányt, úgy az még nem baj, sőt a frissen vágott takarmányt, ha kissé megzik, jobb is kap, keserűséget veszti, port, piszkot lemos róla az eső.

Esős vidéken a lekasztott rendeket azonnal szétterítjük, hogy gyorsan szárdjanak, 1—2 napi szárdás után pedig forgatjuk és ha lehet a forgatás napján vagy másnap össozgyűjtjük, kivéve köjtük vagy petrencézzük. Sokszor bizony eszt munkát az eső miatt többször is végre kell vinni.

Tavaszi kezdetén, ha 2—3 hétig nem esik, a gazdák panaszkodnak, hogy nem lesz szénájuk, a midőn pedig a takarmány lekaszása után a behordásra kerülne a sor, kétségtelen esőhajtának: Elpusztul a takarmányunk, az eső miatt. Két-három hétig tartó szárdás még nem oly veszedelmes tavasszal mint az, midőn később a széná forgatása, gyűjtése alkalmával kezd rá az eső.

Ha a keresztben nagyon megzavott takarmányakora a kévéket szedjük eső után széjjel és a nyirkos kévéket állítsuk fel egyenként — fejjel felfelé. A mint újra keresztbe jutnának

a széjjel szedett kévék a hág mindig kissé ereszkedettek, nyirkosak, akkor a keresztet ne rakjuk össo 20 kévéből, hanem 13 vagy 15-ből, hogy annál jobban szelődözök, szárdjan. A kévéket 5—10 kg.-ra készítessük. Minél nyirkosabb a takarmány és minél nedvesebb az időjárás, annál könnyebb kévéket kötésszűlni.

Hordásnál ha még ereszkedett volna néhány kéve avagy a kereszték alja, úgy azon ereszkedett kévéket kinn hagyjuk, a többi pedig hordatjuk, sőt esetleg. — ha szükségét látjuk — egy másik kötéllal előbb hordatunk és csak aztán látjuk az elmaradt kévék hordásához. Ha a blyárok ázának meg nagyon, úgy eső mellával a blyárokban szelét, tetejét huszakkal le, terítsük széjjel a vpra és mire a szárdást székekre raktuk, a napl nedves részeket is felrakhatjuk.

De ha esőhagyom akar szárdani takarmányunk a folytonos esőzés miatt, akkor azon nyirkoson hordassuk verembe, ilyenkor azonban sok földet kell a verembe került takarmányra tenni, hogy szárdni kezdjen a leendő hozzájutásáért. Ez persze sajnányított takarmány lesz, avagy barnaszeña és nem előszörű szén. Savanyítani, fűlleszteni, szombolyázni oly takarmányféléket kell, a melyek nehezen emészthetők vagy kissé megromlottak.

Egyik hiba a másikat vonja magára után; ha a hayba marokszedő nem szedi fel tisztán a markokat, igen sok takarmányt marad kaparnak, kotrának, kuszlának. Ez a kotrásfele ezután tovább marad kinn, azik, romlik és általa esetleg a jó takarmányt is megroml. Erdéinkben álljon tehát, hogy majd minden takarmányt a színsomokba szedessék. Vigyázzunk arra is, hogy a kévéket kévéköfűvel jó bekössék, és által a hordást és a kaszálást megkönnyítjük, mert általa kevesebb kuszlák szárdmzik.

A tarló felkaparása ma már nagyobb-részt lögerével endel eszközöltetik.

A midőn a takarmányt jól megszárdt és alkalmas rá az idő, úgy össoes erővel neki kell látni a behordásnak, hogy minél előbb eltevézzük. Ez akor megy különösen gyorsan, ha a fűfeléket a szelőkönnyen van íres, tartalék szerletnik a helyszínen, a melyre azon idő alatt rakodhatunk, a mig a felrakott ökrös szekér megfordul.

A takarmány minősége nagyrészt a behordástól függ. A végg tekintünk a behordás munkálatán, látni fogjuk, hogy az mindenütt ugyanaz, csak a kirtólabbó térnek el egyesek és inon szárdanak a különbségek.

Inkább ázzék el a takarmány, mert arról nem tehet a gazda — mintsem hogy bajt okozzon a kazal túlmelegedése által; szombolyázzunk, verelőjük ha máské nem lehet.

Vizsont ha a takarmányt, különösen a szénaféléket folytonosan a nap sűt, igyekszünk azt a szerfőltől szárdasztól megzörni, mert a nagy hőség által a takarmány legfontosabb, lejtáplából alkotórésze török le, vész el. Ilyenkor a gyakori forgatás, bolygatás kerülendő.

Ha erőhány vagy más akadály miatt nem erűnk rá a blyágytak kalazba rakni, akkor rossz idő bekövetkezésébe miatt jó a blyágytak a lyra kötéllal megzabolozni a leendő megzabolozásig. A midőn ezen blyágy megzaboloztak, huszakk azokat össo ökrökkel és pedig úgy, hogy a tézslához erősítünk rudaló köteleket vagy össokapcsolt ökrülancokat és ezekkel kössük át a blyágytak és vontassuk egy helyre.

A takarmány behordásánál és a fő, hogy azt a romlásától és hiányától megóvjuk. Tető alá pajtába, szérubé v-egy szabadban a kazalba, baglyakba helyezjük.

Úgyes diszponálás, az ésszer-rakás idejének helyes megválasztása, a kazának jó helyen való elhelyezése, a szekernek alkalmas kötékezdése, jó állás-élesztés, mind fontos tényező a behordásnál.

A kazal helyének kiválasztása száraz, sík helyen történjék, melynek fenekét előzőleg szalmával szűrrelkelő ágynakban a nedvesség levezetése.

A kazal készítését is befolyásolja a takarmány minősége, mert száraz takarmánnyal réndes, szép formájú kazal készül, nedves, nyirkosított ellenben elferdül, oldál, beszipped, behorpad, avagy kidagad a kazal oldala vagy teteje.

Ha nyirkos, ereszkedett a takarmány, rakjuk hosszabb, de keskenyebb kazalba. Egy-általában sósas készítsünk igen nagy kazalakat, mivel az igen újszerű és nehézségben is szellőződik különösen a zabosbűki önyörel.

Jó szénának kevésbé jó szénával való öszerdadogatásnál sok levelel; azután ha az állat elé kerül az ily rázott takarmány, az mindig válogat benne, a jó kiszedi, a gyenőbbet ott hagyja. Gyenőbb, vagy nyirkos takarmányt inkább fűszerezni szalmával rétegezünk, vigyázzunk azonban arra, hogy a szalma száraz és egészséges legyen, hogy jobban magába szívja a takarmány nedvességét, hogy erősebben meg ne penészedjék a takarmány. Azellőt tétell azt, hogy silányabb takarmány öszerakásánál sőt hintettek rétegező a takarmányra, ma már inkább szalmával keverjük. Kiszárazásnál, ha egy rakás szalma van még mindig nyirkos, terítsük azokat azonnal és a mikor a kazal kézen van, akkor adjuk a többihez, ha lehet a kazal tetejére vagy külső részére, hogy minél jobban átjárja a szél.

Ésőtől tartva nagy kezdet másnapra ne csináltsunk a kazalon, ugyiszintén a másnapra maradókat kázalozás üszsük be.

A öszerakott takarmánykázal mellé baglyt rakatunk arra való tekintettel, ha lesteppedne a kazal illepedés után. Egy pár napig tehát békén hagyjuk a kazalt, azután a száradás által létrejött horpadékokat, melyvédséket kitöltjük a reszerv baglyt takarmánnyal, a tetejét meg szalmázuk. Ha ez is megvan, úgy reszvéző, ágassal, ugynevezett csercakkal lektjük a kazal tetejét a szél ellen.

A takarmány állapotától függ, hogy mily távolosokra hagyjuk szelelő lyukakat, ugyiszintén az is, hogy mennyi is a kazal nagy legyen egy-egy szelelő lyuk.

Pőznákból, léckészítők rőnjünk össee szelelő szelelő csövek, ventilátorok és azokat helyezük el a kazalokban.

A takarmányak, szénafélének szagáról következtetést vonni nem lehet, ezt többire a szagot adó növények adják; azonban az már hiba, ha a szénának kellemetlen a szaga, ez esetben a széna hibás, jósgából, táptérbőlől vesztett.

Ha valamely jószággal száraz takarmányt otélünk a takarmány behordása alatt, úgy östessék fel elsősorban a nyirkos takarmány-részeket.

A takarmány a pajtában, padlason, szabadban folyton szemmel tartandó, hogy nem fűlde; ha szükségét látjuk, rakjuk át, forgatassuk meg, vagy látványosk szét.

Végre a takarmány mennyiségének öszeradál, számontartásánál a körtást ne vegyük figyelembe, számdásába és az ösztatarmány súlyából a száradásra számítunk le legalább 10%-ot.

Dubovecky Géza.

ALLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutrya Ferencz.

Sertésfenyvesítésünk és a vész.

Országos hírű tenyészetek tulajdonosai fejtegeték e lap hasábjain fent cím alatt a hazai sertésf., forgalmat és kivitelét oly lényegesen érintő kérdést a lapos tudomás és még inkább bő tapasztalattal támogatott fejtegetésük oly hasznos következtetéseket tartalmazott, melyek, hogy meddők ne maradjanak, megkíséreltem pótlajánlatommal a gyakorlati gazdálkodásban életképesse tenni.

Röviden rekapitulálva az érdekes czikk-trilógiát, az iró (41. sz.) alapos nemzetgazdasági ismeretel megbeszélő sorfetesnyésűnknek misztériát, elhibáztottak jelenti ki a tenyész-allatoknak „vészen átment” jelszónak való ajánlást, mert szerinte a vészen átment tenyészertes magában hordja és átörökli a betegség csirját. Ez elmélet ellen száll szikra a második cikk írója a bakteriológia alapján, mert a vészen át ment nem nyajból kerülő kam esetleg a vésznel pusztul el a vészhben.

A harmadik cikk (95. sz.) kifejezően, gúndaként ezenfölte okolja azndal, hogy vérfis-riést nem alkalmazva, ellentétásra nem képes sertésanyagot nevelnek. Czikzró sját 20 kocaján, melyre idegen kánt ereszett, tapasztalás a vérfisrités szembeszökő előnyeit. Mig a nyája kö üben 58% vész-eséget szenvedett, a 20 kocza ivadékaiból 95% maradt meg. Haelőző tapasztalatokkal eszmélhatok én is be 180 darab Szunyogh féle fém, fekete-szűr keozállományommal, melyet csupán külső formák javítása czéljából keresztettem erős, csonos, azöke kanokkal most mégé éve és azon vártalan eredményre jutottam, hogy azöta két évi szaporasgából Köbányán történt teljes kihárlásúg a vész nem pusztított el többet által 10%-nál. A gondolkozó gazdára ez eredmény nem meglepő. Jól tudja minden gazda, mily veszélyeket mutat ki a természet-tudomány a beltenyésztes folytán, de ezt nem hozza okozati öszfegyésbe ép azon órási veszteségekkel, melyek legérzékenyben érik és némi okússal talán egészen elkerülhető lettek volna.

Hendelünk évenként 2—4 kanta birvenes tenyészeteiből, hogy fajnokat fönjaituk vagy erőstűk és ráeresztünk azokivül saját tenyészeteinkből meghagyott, vátogatott 8—10 kanta és nyérünk egy sánya, ellentétásra képtelen ivadéok — indolenciából. Pedig egy kis számbólól meggyözödhethünk, hogy a V. G. ajánlott leveti vértűlás a meg leg évenkénti várjátás sem kerül oly költségre, mely még a formák javításától is visszatartson, eltekinve a vész és egyéb betegségek elleni biztosítástól.

Vegyük pl. egy közepszerű tíz kanta számított tenyészetet. A tíz kanhoz egy pástor minimális évi bére 120 frt, tehát darabonként 12 frt, hozadása a legelőn kívül szemeséget 16 frtt; kánonként jelenleg 28 frt költségtik van.

Ha egy 70 frtos kannaal üzetés után felétettük a 28 frtt 620 kg. eleséget, ártányunk 205 kg körül lesz télen és élelővonas után csak 41 krral számítva is megtéríti a költséget, de valószínűleg még haszonnal jár.

A számítás még kedvezőbb kisebb kannaalómányánál, talán kedvezőtlenebb szagobbnál, de mindig és feltétlenül biztosítja a gyökereen alkalmazott vérfisrités egészen idegen kannaalómányánál tenyészettünk szépségét mindenféle kör ellen.

És ha nemcsak egyézes gazdák szivtelnek meg ezt a tanácsot, hanem ösözönségekönökülva általános tenyészési rendszerré nővi ki magát, talán hazánkban is, mint más

országokban speciális tenyészetek jönnek létre, melyek csakis és még nagyobb gondnal és szakértelemmel a tenyészanyag előállítására lesznek alapra, tekintettel nemcsak a fajra és külalakra, de a vértűlását javított szervezetre is.

Talán sikertelne így hazánkban előjaini ma a közel jövőben a vész és kolérat oly mértékben, hogy Németország kormányának nyomására alap új megnyíjtás sorompót régi kivételi czikkünkre.

Büglér Vilmos.

GAZDASÁGI ÁLLATTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A vetést károsító fonálféregokről és az ellenük való védekezésről.

E mezőgazdasági kártévő csoportról már írtam egyszer, de régen volt a akkor még nem ismerem annyira, mint most. Akkor csak egy-két eset lebegett szemem előtt, amely fogalmat nyujtott, hogy az milyen nagy veszedelm okozhat: ma meg ismerem nagy területen szerzett bő tapasztalatok alapján és úgy látom, hogy nálunk sejtelnünk se volt és legutóbbabb nincs, hogy termő földünkben milyen lappangó sejtelnések lakozik.

Hogy a buzák, rozsnak és bármely veteményűk pusztul, azt évről-évre látjuk, ha nem is általánosabban, akkor legalább az ország egyik-másik vidékén, hesszeni légy, egyéb légy, kizás, kifirgasy, a föld termő erejének meggyöngyözése és tudjuk, hogy még mi nem volt az oka annak, ha arra került a dolog, hogy a szemmel látható pusztulásnak okai kellett adnunk. Pedig دهغه ezek voltak a pusztulás okai, legalább 100 eset közül a leggyakrabban az egyik-kettő: legutóbb esetben az volt az ok, amelyre magyar gazda nem gondol. Mert hogy én gondolok a fonálféregre, alyan légyekre, melyek az elfordulásnak alkalmi gyűgysége nem hirdet? Hiszen legutóbb csak abban hisz, amit szemével megláthat, kezével megfoghat. Drótféreg, az már parazita; hesszeni légy, az is — de már nem olyan, mint a drótféreg! A hesszeni légy — musmus, melyet legutóbb gazda csak rémbirebél ismer, s ha baj ér, azt okolja. Mert szerinte minden útköztsab, könnyen meg nem érhető kár csakis ettől az állattól származhatik.

Pedig دهغه ettől! Ismételnem és ismételn fogom, hogy nálunk a gabonanevelők fonálféreg egyedül éppen olyan nagy, vagy még nagyobb kárt tesznek, mint a többi parazita, a légy, a kizás, a kifirgasy mind együttvére. De nem felejtődik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt meg emészt föl. S ha ez úgy van s ha a fonálféreg elfogyasztja éppen azt a nedvet is, a melyet a növénynek ebből gyökereinek a feljlesztésére, azután a föld feletti szerveinek fölönvesztésére kellene fordítania, akkor nem esoda, ha a növénynek ez az elő gyökerezte nem fejlődik. De nem fejlődhetik a vetés előtti talajgyökérfelészítés nedvvel együtt

támadás. A második támadás akkor következik, a mikor a leirt módon megtámadott gyökerek, éppen a fonálféreg támadása folytán elhaltak és elrohadtak, úgy hogy a fövegtömés ismét kiszabadul. A szabadjára eresztett fonálféreg vagy nekimennek az újabb fejlődési gyökerezetnek (mert a megkeményedott, fás gyökereket nem bántják), vagy meglegyek a kis növénykének földben lévő szárszirt körül bőségre lelkét. És megint csak a növény rovására él és szaporodik. Ha pedig a földön a támadás folytán a megtámadott részek elpusztultak a vetés külső sása megszárad és rohadni kezd, akkor megcsik, hogy az egyre szaporodó féregökkel öszszel még harmadszor, negyedszer ismétl meg ezt a csendes, de borzostó támadását. S akkor tél elején ott van a fejletlen, meg nem izmosodott őzsi vetés, amelynek a tél zivatarai, fagyaival dacolnia kellene!

Ha a tél enyhe, akkor az a fonálféreg vetésre még végtetesebb; mert ha a támadás energiájából veszített is valamit, de azért még van az télen is. Mert az a fonálféreg, amely kirohadt a növényből, kiszabadul, nem maradt sokáig a földben, hanem csak addig, amíg hozzá nem fér az élőnövényhez, annak gyöngye puha gyökérhez, hogy beté huzódjék! Így tehát az ilyen telés nagyon rossz lehet.

Hát még a tavasz! Ha a föld hírtelel megmelegszik és ha a növény még van olyan életében, hogy a kedvező langyos időben erősebben fejlődhessek, akkor az csak a fonálféregre baj, de a növénynek javára szolgál. Ha ellenben a tavasz hidev, esős, akkor az megint a féregnek kedvez; mert az őzsi szaporodó féreg, most a földben magasabban gyarapodnak és külső nyomok most már ott is látszik, ahol eddig elre sejtették. Innen van az, hogy sokszor a buja őzsi vetés éppen akkor kezd rohadni és gérülni, amikor már erősen megcsodáva, szába kellene elrohadni. Hiszen indult is, de hogyan! Sása elrohadt, szára gyöngye és igen rövid, sárga-gyancnak gyanú a bokrosodás is. Az ilyen földön az őzsi szaklái igen kicsi, szemre apró és szegény; az oldalhajtások pedig legtöbbször nem is fejlődhetnek kalásztérre szárra. Azoftellé pedig felhúrt rítka az ilyen vetés. Ha a máj elején június elején bejárja, akkor a kár a legfelülből. Gázolhat benne egész nap; tépeli egyik lövet a másik után; kátevót nem talál benne. És így annak az állatnak, amely ilyenkor mégis a gazda szemre élde körül. Bizonyára ez a tünetek. Ha pedig egyet a főben járó gonoszok közül talál, akkor lehetne szinte megkönyvebbül, mert most már legalább van kit valódni.

Vádol is, de nem is sejtí, hogy nem az igazi bűnök vádolja! De hogyan is vádolná az igazit, mikor azt nem láthatja. S ebben rejlik a veszedelm, hogy az ember ebben a láthatatlan világban nézzen hisz.

Pedig itt nagy bajjal állunk szemben, amely egyre nagyobb károkat okoz, mert helyett, hogy a gazdák tenészek ellene, még inkább azon vannak, hogy javára munkájuknak.

Hiszen nem régen olvastuk a kérdések között, hogy egy gazda buzartól akar trágyázni, hogy beleje megint — még pedig most már harmadszor! — buzát vessen. Hogy csak harmadszor, azt biztosan nem tudom, de a kérdésből annyit biztosan ki lehet venni: valóban ez azonban több is lehet. Hogy harmadszor is terem-e neki 10 méteráza buzája, az kétes ugyan, de nem lehetetlen. Hiszen a magyar föld termőereje sokszor csodákat mivel: de a mi csoda-számba megy, az nem realis, nem számolt vető gazdálkodás! Megteszi-e, vet-e ugyanabba a földbe harmadszor is a buzát, az nem lehet megsejteni, de a legelső s a második, mert hiába volt a sok elrettentő példa, meg hiába való az óvó intés, az mind nem vezet célhoz: a buzatermő talajhoz csak buzát való,

ha hatvszor egymásután, azt tartja a legtöbb magyar gazda.

S ez a gondolatsem nem tulazs. Imerék egy óráig és országunk tisztelt gárnek, ki tudományát iskolában szerette s aztán mintegy fél századig fogta az ekezarvát, meg aztán nyugalmába vonulva, a hosszú élt árán szerzett tapasztalatát előtem a következőkben foglalta össze: Mit akarnak önkít it — a Bánbánban? Itt csak buza terem. Nézze meg, milyen az a buza, melynek elővetésé szintén buza. Ne vesztéljenek önkít valósvárlására! Mijó! ismerjük a földünket. Volt idő, mikor régi magyar ekével csak feltörtük a földet, let legyen az tarló, vagy gyp s a buza így is 15—20 évig szépen megtermett benne! Még pedig, milyen buza! Azután több nem sikerült a termés — az igaz! Hoztukunk vasesket: mélyebben szántottunk. Két fő kevés volt az ekével felgottunk négy ökröt. Mi máz az ekével; leg több paraszit már halóval szánt. És mit értünk? Buzánk most is a régi. S ha ez a szántás is kevés lesz, a sor a gőzökere kerül: de földünk mégis buza fölé merad!"

S a gőzöke után mi jöb? Arra már nem kaptam választ, valamint arra se, hogy miért jöbnek az az okai folytonosan mélyebbe és mélyebbe a jutni? Mert ne legyen az okai itt előszörben csak a talaj termőerejének kimerüléséről volna szó: a termés megcsapandásának leg több oka a talaj nagymértékű megfertőződésének rejlik. Az ilyen gazdálkodás mellett az egyik vetés öröki az előtte levőnek összes megmaradt élősejjei s ezek száma azután mind a hosszabb idővel tartózik az eljárás. A feltört gyp, vagy árjai föld 15—20 évig olyan, a melyen, de előbb utóbb annyira tele lesz a sok elősívvel, hogy végre is bekövetkezik a változhatatlan: „Ember! eddig és ne tovább!" De az ember mégis mer: alább nyúl, előhozza a feltörtött talaja sül a tisztát és látszólag gyöz. Megismétli azt ismét meggyezzen, de nem tartózik addig azt öröki, mert míg az ő erője véget, addig a paraszit-gyarapodás nem ismer véget!

De hát nem az általános veszedelméről beszélnek: fonálféregkről van szó, tehát olyan ellenségről, — amely elsősorban a magyar buzatermő vidéket sújta. Ezzel még mindig nem törődünk. Egy-két gazda, a ká jóvőkormányban veszi és már nem tartoztat többé buza után buzát, valamint, hogy a frissen trágyázott földbe sem vet buzát, már tapasztalásból tudja, hogy a fonálféregcsapásnak elsősorban csak a helyes vetés-forgóval veteti elejét és nem egyszerre, hanem kitaró munka mellett legkevésbé három év alatt.

Nem török részletekre ki, mert a ki a kérdés iránt érdeklődik, a megvalósul a ide vonatkozó részletes dolgozatomat a „Kisérleti Közlemények" (1899.) második kötetének 4. füzetében (167. é. k. o.) s itt csak azt emelem ki újból, hogy buzánk akkor szárféreg alakjában, akár golyósözög- (csörmőlye) alakjában egyformán sokat szenved és hogy csak a földön vagy vízben elszórt, vagy az időjárás függő, hogy melyik alakjában tehát mindig nagyobb kárt? A tavaly ősszel vetett igen cörmőlyés buza az időn alig adott gubacos (csörmőlyés) kalászt, holott mint szárféreg az év április közepéig a vetésnek felét tette tönkre s a többi pedig ugyan megcsivelt.

Midőn tehát most vetés időjén erre a mi igen veszedelmes és káros szövőrukkal figyelemzetem, szóba akartam hozni a természetünk golyósözög (csörmőlye) való megfertőzöttségét, mert hiszen tudjuk, hogy a talajban már is meglévő fonálféregk számát éppen a csörmőlyés vetőmaggal szaporítjuk. Többször próbálót látom, hogy a vetőmaggot, ha a csörmőlye föl meg akarjuk tisztogtatni, nem szükséges annak káros szövőrukat, hanem a mag tisztázása kártevéken, azt, amelyen megteszi azt a közömbös fészalévalos kéglécsözög csáva is, de nem azért, mintha ez az oldat megölne a csörmőlyében lappangó

fonálféregk ezreit, hanem mert e csávázások igen könnyen elvitathatók a csörmőlye fertőzött egyjűt.

Ez pedig következőképen történik. A vetőmaggak szánt buzát annyira megrostáljuk, esetleg a konyolozó rostan kitarikarjuk, hogy abban csak ép és teljesen buzaszem maradjon. Azután az így megtakarított vetőmagon úgy csávázunk, ahogyan azt rendszeren szokás (100 liter vízben feloldott 50 doka kéglécsözög készült csávában). Csávázásakor azonban nem szabad a csávát egy egyszerre sok buzát önteni, hanem csak vékonyan és úgy, hogy az azonnal alaposan megkevertessék és megmedvevédjék. Ilyen eljárású előlők, hogy a csörmőlye, mely a tisztá vízben is a víz felszínén úszik, a nagyobb fajsúlyú csávában még inkább a felszínre kerül, mi a buza a csávázó edény aljára száll. Mert a tisztá buza a csörmőlye-nél megint több, mint másfélszer súlyosabb. 160 köbcentiméter tisztá és aránylag apró szemű csörmőlye 8172 gramm nehéz, míg ugyanannyi, de kissé vastagkönyű, konyolós, itt-ott törött szemű két éves buza 1328 gramm súlyos.

A víz felszínén úszó csörmőlye azonban azonnal, vagy legfeljebb 10 percenйд elő a felszínre előtt le kell merteni, melyest csak felebutunk, mert ha sokáig késnik, akkor a csörmőlye buróka magába szorja a nedvességet, fűdözzad és fajsúlyja annyira megnevedkedik, hogy azután a buza közé süllyed. Ezért tehát szükséges, hogy a csávázás óvatosan történjék, hogy a buza rékonyon üntessék a csávába, gyorsan és alaposan fölkevertessék és hogy a csáva a buza fölött legalább telenyírvire följött álljon. Így eljárva a magban nem marad csörmőlye.

Az eljárásnak az része tehát arra a fonálféregre vonatkozik, amely a vetőmaggal kerül a földbe.

A már földben lévő féregk ellen csak következetes vetésforgóval és az éretet trágyának a maga idejében való alkalmazásával küzdünk.

A ki e mellett az eljárás mellett kitart, az már a harmadik véjés megítája, hogy mi a különbség mind mennyiség, mind minőség dolgában — fonálféreg és nem fonálféreg föld buzatermése között?

Jablonszki József.

Tenyészállat- és gazdasági gépkészítés Kolozsvárt.

Az „Erdélyi Gazdasági Egyesület" aug. hó 31 én nyitotta meg 4 napra tartó, vásárral egybekötött XIII-ik tenyészállat-, gazdasági gép- és eszközkészítést.

E kiállásnak célja kizárólag az erdélyi részi állattenyésztés fejlesztése és emelése, minőfégy csakis a régi Erdélyben (tehát a völg-ugyonezett kapcsoló részeket is ideértve) szűtett állatok díjaztatnak arany pénzdíjjal, míg a másutt tenyészett állatok csupán díszes oklevelet nyerhetnek.

A kiállítás háttér nérelében nem volt tulnagyi, — mindazonáltal a kiállított állatok minőségét, valamint a rendezés szakzsérségét és izlésségét tekintve, — teljesen sikerült mondható.

Külföncen áll a szarvasmarhakállításra vonatkozólag, amelyen kizárólag magyar erdélyi jellegű állatok állítottak ki amelyen örömmel konstathatjuk az erdélyi részi szarvasmarhatenyésztés öröndetes haladását. Ezen haladásból telve azt a nézetet kockáztathatjuk, hogy az erdélyi részi nagyobb állattenyésztők a tenyészési elveknél szigorú betartása esetén, belátható időben nagyon megkönyvű létezőtenni azt az ideált, hogy a tökéletes és kifogástalan küllemi tenyészállatok produkáljanak a magyar-erdélyi szarvasmarhatenyésztés terén.

Még a lakúst is meglepte a kiállított szarvasmarhák egyöntetűsége, a csontozat és jellem meglehetősen volt a különböző, — ami az erdélyi magyar fajtajánál igen értékes tulajdonság, — a gyors fejlődésnek szembetűnő jelensége.

A lokálitási számszerint és minőségileg is jóval mögötte maradt a szarvasmarhakiállításnak a jelen panaszokat is hallottunk magunktól az erdélyi tenyésztőktől az ottani lönség minőségének jelentékeny csökkenése miatt.

A jubikálitási számszerint kisterjedelmű volt s abban — azt mondhatók — kizárólag rászakadt látnunk. A kiállított juhok teletagsága nézetünk szerint nem kielégítő s a jury ítélete szerint a gyapjú egyöntetűsége sem tűri meg teljesen a mérleget.

Az állatképzésben ezenkívül bivalyok és baromfik is voltak kiállítva. Az állatképzéssel kapcsolatosan rendezett gép- és eszközkiállítás, valamint a terménykiállítás is igen sikerült volt s különösen a terménykiállítás izléses elrendezése érdemel teljes elismerést.

Nagybán, egészében az Erdélyi Gazdasági Egyesület által rendezett kiállítás igen tanulságosnak és emlékeztetőre kelő volt annyiban hogy ezen kiállítás azt a speciális célt, amelyet a kiállítások szolgálni általában hivatva vannak, tényleg betölti, legjobban igazolják a kitenyésztők által kiállított állatok, amelyek a jelentékeny haladás kétértelmű jelei határozottan szembevetnek.

A kiállítást gróf Bánffy György elnök augusztus hó 31 én d. c. nyitotta meg, amikor a bíráló bizottságok is megkezdették működésüket.

A lovbíráló-bizottság elnöke *Wesselyi Béla*, a szarvasmarhakiállítás bíráló-bizottságának elnöke: báró *Kemény Béla*, a bivalyoktól bíráló bizottság elnöke: *Friedrich Géza*, a jubikáló bizottság elnöke: *F. Horváth Kálmán*, a bombabíráló-bizottság elnöke: dr. *Haller Károly* volt, akik közül az erdélyi tenyésztők és tekintélyesebb szakemberek csoportosultak, mint bíráló bizottsági tagok.

Az állattenyésztési felügyelő a kiállítás alkalmából *Pirkner János* felügyelője alatt Kolozsvárott értekezletre gyűltek össze s a felügyelő nagyobb része mint a bíráló bizottság tagjai működtek közre.

A kiállítás beosztása a következő volt: I. osztály: *tenyésztők* (ennek alosztályai) méneslovak, gazdasági lovak, 4 éven felüli kanczák.

II. *Tenyésztészarvasmarha.* A (erdélyi magyar fajta): 1. gulyabeli, tenyésztésként csoportos kiállítás, 2. gulyabeli, tenyésztésként csoportos kiállítás, 3. éven felüli magántulajdonban, 4. tenyésztésként 3 éven felüli, kúszégek, 5. tenyésztésként 2-3 évesek, 6. tenyésztésként 2 éven alól, 7. nem gulyabeli tehén, 8. ősök 2-3 évesek, 9. ősök 2 éven alól. B) *erdélyi hogyk, barna, riskafajták.*

III. osztály: *Bivalyok.*

IV. osztály: *Baromfi.*

V. osztály: *Érdekös.*

VI. osztály: Külön pályázat: *kettős fogak díjazása.*

VII. osztály: *Gazdasági gépek, szerszámok, kellékek, termények és termékek.*

A jurynek a földmívelésügyi miniszter által szándékozott 9800 korona állott rendelkezésére, ezenkívül 300 korona különdíj.

E díjakból tenyésztők díjazására 3390, szarvasmarha és bivalyok díjazására 5155, juhok díjazására 280, barmok díjazására 435, kettős-fogatok díjazására 600 korona tüzetett ki.

A kiállított halak közül a méneslovak csoportjában az I. díjat: gróf *Bánffy Ernő* kanczája és gróf *Téleki Ádám* négrévsége sárga májja vitte el. A nagy éven felüli kanczák csoportjában gróf *Wass Jenő* hatévs sárga kanczája vitte el a 250 koronás arany díjat.

A szarvasmarha - kiállításban *Sperker Ferencz*, gróf *Wass Béla* és *Somozy Albert* kölcsönöztek kelteték igazán megérdemelt felismerést.

A 1-6 díjat a jury a gulyabeli tehén csoportok kiállítását gróf *Wass Bélának*, a II-ik díjat: *Sperker Ferencznek*, a III-ik díjat: *Somozy Albertnek*, a IV-ik díjat: *Téleki Géza* örökösének ítélte oda.

E háromrészes tenyésztésként csoportjában az első díjat *Ugron Zoltán* hűgja nyerte, míg a többi csoportjában a *Sperker Ferencz* által kiállított ősöknek ítélte őket oda az első díj.

Az erdélyi szarvasmarhatenyésztés speciálitását is láttuk ezen kiállításban nevezetesen az erdélyi riskafaját. Az ezt képviselő egyedek eddigben éppenséggel nem emeltek a kiállítás sikereit.

Mondják, hogy ezeknek a végtelenül apró és silány külsejű állatoknak a tejhozama kielégítő. Meglehet, de az az egy bizonyos, hogy ezeknek az állatoknak kereskedelmi értékük absolute nincsen s bizonyára nem tudunk, ha azokat darabonként maximumál 30-35 Ft-ra értékeljük.

Hollands szerint a földmívelésügyi kormányzat ezeknek az állatoknak a nemességét vette célba, még pedig pingzuai fajtaváló keresztes utján. Nem képezhették el, hogy ez csakugyan terve volna a földmívelésügyi kormányzat, mert ennek a fajtatnak megfelelő regenerálása csak oly hosszú idő múlva következhetik be, hogy az a reáfordított költség és fáradság egyáltalában arányban nem áll.

Nézünk szerint ott ahol ez a fajta megél, ott bizonyára megél más hasznalhatóbb jószág is, amire a mármárosi havasokban tenyésztett pingzuaiak s. emel látható bizonygató tesztnek.

De ha már a keresztes utján való javítás tényleg elhárított szándéka a kormányzat, akkor az esetben határozottan meg kell határozni tartanak a orbanfogó állatoknak pingzuaiakkal való keresztes utján leendő nemességét és pedig azért, mert a riskák keresztesére egyből a borzderes (inathdi) fajta lehet alkalmas, egy külme, mint testalkata és méreteinél fogva.

Legszívesebben tartanok azonban, ha a kormány megbecsülné ennek a riska fajta a tenyésztését s helyette a pingzuaiakat forszírozza, annyira inkább mert az ottani tenyésztőkre ure is pingzuaiak vannak megállapítva.

A juhok osztályában a gróf *Bánffy György* által kiállított rászak juhot nyerték az I-6 díjat.

Az erdélyi gép- és eszköz kiállításban főleg a hazai ipar dominált és igen sok bűpátsági cég is képviselve volt, akik közül: *Kühne E. Becher és Melichar, A Magyar Államvasutak Gépgyára, a Ganz és Társa* cégek által kiállított gépek, — érdemelnek elsősorban felemlítést.

A telegyűlési eszközök csoportjában az *Alföldi Szövetkezeti Egyesülés* kiállítása volt a leggyűlörelemelőbb s *Budapesti Ódon* termény és magkiállítás is nagy érdeklődést keltett.

A kiállítás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult s azon az érdekes ismeretből tenyésztők jelen voltak. Ezenkívül képviselőtök magukat, nemcsak az erdélyi és magyar gazdasági egyesületek, hanem megjelent a kiállításban számos erdélyi tenyésztő is, különösen a nagy magyar *Alföldi vármegyéből.* A földmívelésügyi miniszter képviselője *Loosony Mihály* miniszteri tanácsos és *Pirkner János* állattenyésztési felügyelője volt jelen. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségét meg *Ugron Zoltán*, gróf *Téleki Ádám* és *Jezenszky Pal* OMGE, titkár képviselték.

Dardányi földmívelésügyi miniszter a kiállítás második napján vártaunk Kolozsvárra.

érkezett s behatóan megtekintette a kiállítást. Örömet fejezte ki a felet, hogy a magyar-erdélyi faj tenyésztése körül nagy és nem várt előrelépések tapasztal s megelégedésel konstátálta, hogy a kitenyésztők és közleglek által kiállított anyag is arra enged következtetni, hogy az állatok gondozására és észszerű tenyésztésére az eddigjén jóvalta nagyobb gondot kezdenek fordítani.

Örömlöknek szolgálnak, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesületek sikeres kiállításához ösztönös gratulálattunk. J. P.

Quid nunc?

A fővárosi malomgyártó titkára tanulmányt írt az őrési forgalomról. A külön levonat alakjában is közzére becsajított tanulmány nem egyéb, mint az őrési forgalom reaktívisága érdekében csoportosított halmaza az érvelnek és statisztikai adatoknak. A fővárosi napilapok n gr. része, közöttük a „*Magyar Nemzet*” is teljesen méltányolta ezt a tanulmányt, különösen kiemelve, hogy abban végre elárhara egy tárgyalgós szakferő nyilatkozat magára.

Egyik kiváló népszerűsítője a tárgyalgós szakferő tanulmányának, a „*Magyar Nemzet*”: a kormány felhívatlosa usjágj.

A malomgyártó titkárjánk hivatalos állásával éppen nem összeférhetlen az őrési forgalom visszaállítása mellett való agitálás. A „*M. N.*” nincs ebben a szerencsés helyzetben.

Ó ugyanis felhívatlosa egy olyan kormányt, mely az őrési forgalmat törvényesen megszüntetné és ezt intézkedést többek között a következőkkel okolta meg:

„Az elől sem lehetett elárköznünk, hogy agrárérdekünk szempontjából mindenesetre sulyt kell fektetnünk arra, miszerint oly nagy mennyiségű buza, mint az utolói években, vámtelenesen ne jöhessen az országba és ilyenképen a vámtételmet ne legyen illuzózius; miert is a kormány mindezek megfontolása alapján meggyűvésával vélté elfogadjatni azt a megoldást, hogy az őrési forgalom teljesen megszűnjék.* Ez volt a magyar kormány utolsó szava az őrési forgalom kérdésében. Mig a kormány ilyen nézeteket vall, addig egy felhívatlosa usjág különös feltevéseket támaszt, ha az őrési forgalom mellett hangulgot csinál. Feltenni enged ugyanis, hogy a hivatalos nézetek megváltoztak. Szeretnénk most már tudni, hogyan állunk? A magyar kormány vagy a fővárosi malmok felhívatlosaság tekintésük-e a „*Magyar Nemzet*”-et az őrési forgalom kérdésében. Quid nunc?”

Több merka titkái lap feltevése gondol elme ki és terjesztette Kéto urnak egy léghöl vett állítást is. Ez az, hogy az agráriusok már maguk is belátják az őrési forgalom eltörölésének káros következményeit s titokban a visszahúzás arányhídját keresik. Mikor ilyen híreket dobnak ki a nagy világba, tisztában vannak az eredményével. Az eredmény az, hogy az olvasó így gondolkozik: „Hogyan, a „*M. N.*” is az őrési forgalmat akarja, holott ez kormány lap; az eredményen felül emelkedett nemzetgazdász is azt akarja; sőt titokban még az agrárius is ezt akarja; no hát akkor én is azt akarom.* Ez a hatás természetesen.

Végő fogása a gyermekies ravaszágnak, de jó fogás. Mondjuk el Péternek, hogy Pál

„ezt akarja”, ime: a közvélemény alakításának ez a legegyszerűbb eszköze. De hamis eszköz.

A legújabb tanulmány szerzője az agráriusoknak nem volt szerencsésül megváltoztató nézeteiket közölni. Ha azonban oly figyelemmel a merkantilis lapnál s számba jön előlétek az agráriusok hangulata is, úgy kérjük tudomásul venni, hogy az őrési forgalom kérdésében itt még mindig a la baixe irányzat uralkodik.

Es ha a jeles szerző következtetése erre fogadna, hogy az őrési forgalommal szemben megváltozott az agráriusok hangulata, akkor mielőbb svarozná lenne.

Magyar sertések kedvező értékesítésének megszorítása Ausztriában.

A „Kütelek” f. évi 69. számában a „magyar sertések kedvező értékesítésének megszorítása Ausztriában” cz. közleményben foglalt következtetések magyarázatul a következőket közölöm:

Az osztrák béklyuminiszternek augusztus hó 3-án kelt rendlete, mely szerint Magyarországnak sertésárvitvel tekintetben zárlat alatt levő területeiről származó „Produktiv Gesellschaft der Wiener Fleischelcher” cz. szövetkezet vágóhidjára szállíthatók, ezen szövetkezet részére monopolumot nem biztosít, hanem olyképen értelmezendő, hogy az ilyen lezárt területeken álló sertések értékesítése a jövőben a szövetkezet vágóhidján is lehetséges.

Az Ausztriával kötött újabb állatforgalmi meg egyezés szerint különben eddig a fertzóti területeken álló egészséges sertések a bécsi-ugyei vágóhidra is szállíthatók voltak és ezen a magyar gazdaságok részére biztosított kedvezmény az idézett rendelettel a „Produktiv Gesellschaft” czimű szövetkezet részére szintén sertésállományokra kiterjesztetett.

Az állatforgalmi meg egyezés szövetségben lefektetett elvek szerint az osztrák béklyuminiszter a közelmúltban és a jövőben is kivételes szállítási engedélyt ad a szabad forgalomból elzárt területek sertésállományaikra a bécsi szombat vásárra történő elszállíthatásának és tényleg az osztrák béklyuminiszternek augusztus 3-án kelt kérdése reDELETE öta a mánt napig — mint arról illetékes helyi tárgyozódest szerierem — az ország egész területéről csupán egy szállítmány továbbított a „Produktiv Gesellschaft” vágóhidjára és ez is oly helyről származott, ahonnan ezen a szállítmány megelőzőleg, a sertésvesz betegség Ausztria területére tényleg behurcoltatott.

Az előadottakból következik, hogy e kérdéses rendelet a többször említett vágóhid szövetkezetnek nem biztosít kiváltságot és a szabad forgalomból kizárt területek sertésállományai sem ennek Ausztriába kényszerreladás alá, mivel ezekre a bécsi szombat vásárra való felszállításhoz szükséges engedélyek a

szokások módon minden esetben a jövőben is elnyerhetők lesznek.

Ezek szerint tehát ezen rendelkezéssel csupán a tényleg fertzóti területek egészséges sertésállományának értékesítési lehetősége bővítettek, anélkül azonban, hogy a bécsi vágóhid szövetkezetnek ezzel kizárólagossági jog, vagy valamely kedvezmény adott volna.

Meray István.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei.	1379
Mezőgazdasági közigazgatásunk.	1379
Tenyészállat- és gazdasági gépiállás Kézdivásárhelyen.	1388
Magyar sertések kedvező értékesítésének megszorítása Ausztriában.	1393
Tárca.	
Költésges mulatóg.	1380
Állattenyésztés.	
Közlegetők feltéréséből értek híradók.	1380
Gazdasági pépezést.	
Hegyi vetőgépek.	1383
Takarmányozás.	
A szalaktakarmányról.	1386
Állatgészséggy.	
Sertésenyésztésünk és a vész.	1387
Gazdasági állattan.	
A vetést károsító fonátféregkről és az ellenük való védekezéssel.	1387
Vegyesek.	1390
Kerekedelem, tézede.	1392

A magyar kir. földtani intézet munkája a közönségek általános nyelvére átültetve minden vasárnap és csütörtökön, délután 10—11-ig.

Más napokon, hétfő és péntek kivételével, délután 10—11-ig, egy korona személyenkénti belpostó díj létezését után tekinthető meg.

A m. kir. mezőgazdasági múzeum gyűjteménye a VII. ker. Keresztút 72. szám alatti házban megtekinthető a hétfői és az ünnepek követő napok kivételével.

Értékű és a. ünnepek követő napokon a múzeum zárva van.

A múzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kezemigérlőhely a Keresztút-utca: a városház jövet VII. ker., Alad-örvös utca-szára, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező utca-szára van.

Eljegyzés. Kaplathi és csenedei Fridezky Barna kaplathi földbírtokos folyó hó 8-án tartja eljegyzését Szandner Matild kasszaszónnyal, Szandner Ernő románfalvi nagybirtokos leánnyal.

A gyapjutermeles válsága. Francia-Angol-sót Németországban is egyes gyapjuszövőgyárak fizetésképtelenségeről érkezett hírek nagy riadalom idéztek elő és méltán, mert a gyapjutermeles gádzárka néve csakugyan nagy csapás volna az, ha az utóbbi időkben begyűlt áremelkedés helyett, ismét a régi nyomot

árak sulyosodnának ránk. Mindenesetre gondunk lesz rá, hogy bahaifonformációk alapján, komoly szakszerzőgél ismeretűkkel a válságos hírek tulajdonképen kibemlített és azoknak előrelátható következményeit. Úgy látszik nekünk egyelőre is, hogy a naplajpok idegeen itéltek meg a kérdést, mert a külföldről vett szűkszerű értékesítés messzebb nem konzevenciák levonására nem nyujtanak még kellő alapot, tekintettel különösen arra, hogy a gyapjupiac megszárdulásait természetesen és egy csapásra fel nem forgatható viszonyok idéztek elő. A kérdést a „Köztelek” legközelebbi számában érdemleges megbeszélés tárgyává fogjuk tenni.

Szólósók kirándulása. A zalavármegyei gazdasági egyesület a batononitai szőlőtelepek tanulmányozása céljából f. é. szeptember hó 8. és 9-én társas kirándulást rendez, a melyre vonatkozó tervezet a következő: szeptember 8-án indulás Bija, Kőrös, Keszthelyről Leoncza-Tomajra, gróf Deop és Hartwig Ferenc urak szőlőzetének megtekintésére. — Közös bérd Tapolcán a nagymenyegyház déli 1 órakor. — Délután az állami szőlőtelep és a vincerellókra megtekintése és egy szakelőadás meghallgatása. Szeptember 9-én reggel (vasárnap) Badacsonyban tartandó viharügy-verseny rendezése. Djjazás. Délután a közeli telepek megtekintése. Raam Oszkar meteorológiai m. kir. intézet le-ő segédjének előadása a viharágyukról való védekezésről. Miután Badacsonyban a viharágy-versenyben a hírnemesek viharágyuk leszek bemutatva, köztük a legújabb szerkezetű forgó viharágyt ezen versenyen igen érdekesekek mutatkozik, Délután kirándulás Révfölpre, az ottani szőlőtelepek megtekintése.

Vétőmag. A kisgazdák. Az ország sok részében ahol a termés nem volt kielégítő, különösen a kisgazdák megfelelő jó minőségű vetőmaggal nem rendelkeznek. Hogy ezen bajon segíteni lehesen s a vétőmag ezen is előmozdították a földm. miniszter elrendelése, hogy a gazd. akadémia, gazdasági tanintézetek és földművelésikolnák vetőmagul alkalmas buza és rozsz kezelettel elő sorban a venni szándékozó kisgazdák szükségleteiknek kielégítésére fordítsanak. Mindezt kisgazda tehát, amíg a készlet tart, a nevzett intézetektől készpénzfizetés mellett f. é. november hó 1-ig szeptezhet be vetőmagot s eziránt egyezseren az illető igazgatóságokhoz kell fordulnia. Az eladási árak a piaci ár szorint számítottak és egy egy kisgazda buzából 10. ruzsból pedig 5 q-nál többet nem kaphat. Az izes szakos a megrendeléssel együtt bejelenti, mert különben a szakos beszerzési ára felszámított. Eladható buzaetvmag van a m.-óvári akadémianál, a debreczeni, keszthelyi és kolozsvári gazd. tanintézeteknél és az adal, algölyi, bébes-cesab, csokvári, jászberényi, karagazi, kecskeméti, komáromi, pápai, rimaszombati és szentlőrinc földművelésikolnák, rosvetőmag pedig a debreczeni és ke-zhelyi tanintézeteknél és a csokvári földművelésikolnánál.

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

BUDAPESTEN, VII. Rottenhill-er. 23. VI. Andrássy-út 23. sz.

ajánl:

legújtanóssabb áron:

biborherét

ősi búkkönyt

ősi borsót

póhánkát

kőlest stb.

minták beküldése és az ár felső mellett a legmagasabb napi áron mindenféle gazdasági magot,

Jelenleg főképen:

Liczernát-lóheremagot

biborherét

szűszősbúkkönyt

ősi búkkönyt

ősi borsót

ősi árpát kőlest stb.

Országos tolványzárlatáról Szenczen. Műtan az őz folyásán igen sok gazda szokta űző- és tehénállományt kiengedni, a Nyitrai megyei gazdasági egyesület ez uton is közbírel teszi, hogy a f. évi október hó 1-én Szenczenen, a földmívelésügyi miniszterium anyagi támogatásával tenyészállatásról rendez.

Szenczen vidékén kitűnő pirosarka marhát tenyésztnek, a vadár tehát a legjobb alkalom tenyészállatok beszerzésére. Közélebb felvilágosítással szolgál Szenczen városi előjáróság.

Merőgazdasági szesztermelői tanfolyama Nyitra. A Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület által a földmívelésügyi miniszterium anyagi támogatásával rendezett szesztermelői tanfolyama Nyitra szeptember hó 27-én este 8 órákban kezdődik és tart október hó 11-ig este 8 óráig, vagyis 14 napig. Előadók Dr. Kosutány Tamás a magyar-óvári gazdasági akadémia kitűnő tanára és Dr. Bözserményi Oszkár budapesti ügyvéd, ki a szesz megadótatására vonatkozó törvények és szabályokról fog előadást tartani. A tanfolyamra jelentkezni lehet szeptember hó 14-ig a Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület titkárságán; ezen határidőn túl senki sem vehető. A halgatók a közeli szeszgyárakba is ki fognak randúlni dr. Kosutány tanár vezetésével, hogy ne csak elméleti, hanem gyakorlati ismereteket is gyarapíthassák. Olcsó lakásokról, ha az iránt megkeresetik, a Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala készséggel gondoskodik.

Borkóstoló Győrökön. A vendéglők Aradon tartandó országos kongresszusa alkalmából az *Arad vörmegei Gazdasági Egyesület* szeptember hó 13-án Győrökön borkóstolót és szőlőkiállítást rendez. Ezem elrevaló eszme kitűnő alkalmat szolgáltat arra, hogy a termelői a fogszolgáltató direkt összeköttetésbe hozza. Már eddig 300-nál több vendég jelentette be részvételt a kongresszusra és borkóstolóra, hol 300-nál több borfelhasználó és nagyszámú szőlőfaját állítanak ki a termelői.

Gabonaterkéscsítő szövetkezetek. A Magyar Gazdaszövetség „Hangya” fogszattási és értékesítő szövetkezte terbe vette a gabonaterkéscsítő szövetkezetek létesítését is, mintha a kisgazdákra nézve igen fontos, hogy gabonájukat a következő szendikának adják el, hsem eladassák azt nagy tömegben s mint jó kezelt piaczképes árut egyenesen a nagykereskedőknek. Meskó Pál, mint a Magyar Gazdaszövetség meghívottja megfordult ez ügyben a nagyobb alföldi községekben, hogy meggyararassa a gazdaszövetségnek a gabonaterkéscsítő szövetkezet előnyeit. Az eszme több helyütt fogékony talajra talált s van rá kilátás, hogy az alföldi nagyobb községekben létesülni fognak gabonaterkéscsítő szövetkezetek. Temes vármegyében Casakován és Vadászerdőn már meg is alakult a szövetkezetek. E megyében főképp Nagy György kir. tanácsos, a vörmegei mezőgazdasági bizottsági tanácsosa buzdokodik fáradsáttalanul a gabonaterkéscsítő szövetkezetek létrehozása érdekében. Csanádmegyében alakul félben vanhat ilyen szövetkezetek Battonyán, Mezőkovácsháza, Magyar-Bánhegyesen, Apátfalván, Nagylakon és Csanád-Palotán. Ezem vármegyében ifj. Nagy Lajos dr. vármegyey főjárőző fejt ki elismérendő méltó bizalmat ezen jó ügy érdekében. A kik azért gabonaterkéscsítő, akár fogszattási szövetkezetek akarnak létesíteni, forduljanak Meskó Pálhoz, a Nyitrai megyei Központi Hitelszövetkezet igazgatójához (lakik Nyitra), mint a Magyar Gazdaszövetség központi szövetkezetének megbízottához.

Gabonaszállítás a cs. kir. szab. dől pályán. Lapunk 64. számában kifogsítottuk a kereskedelmi miniszternek július 4-én kelt az államvasutakhoz intézett ama rendeletét, amelyből fogva nevezett vasut már július 25-ől kezdve a gabonaforgalom könnyebb lebonyolítására érdekében oly megszorított

intézkedések tesz, melyek a szállító közönség jogos érdekeit sértik és anyagilag károsítják is. Hogy a megszorított intézkedésekre még ma sincs tényleg szükség, azt mindannyian tudjuk. Ugy látszik a miniszternek elhamarkodott intézkedését paralízisra a dől vasutnak hirdetésével; amely szerint a kereskedelmi miniszterimlő nyert engedély folyó évi szeptember hó 1-étől kezdve a folyó év végéig *többször szűkös esetén a tömeges szállítás beállításával* Fiuméba és a vámkülföldre rendelt gabonaszállítványok és őrlémények soron kívül szállíthatók és a beforgalomban és a magyar osztrák forgalomban felvételre kerülő kocsikarománya teherárakra nézve (elő-állatok és robbanókony (tárgyak kivételével) a felvétel és szállítás határidőit tekintve) a közlekedési szabályzat 55. §-a alkalmazható (a tényleges szállítást követő díjfelőt számították a határidő).

Állatforgalmi korlátozások módosítása. Az osztrák belügyminiszter folyó évi szeptember 1-én kelt rendeletével a *sörtérvényes Ausztriába történő behurcolása* miatt azonnal kezdődő érvényességgel a sertéseknek Ausztriába való bevitelét újabban még a közlekedés terheléskor tiltotta meg: *Hajdu vármegyé* helyekbe újárásból, valamint Hajdu-Bözsermény, Hajdu-Nánás és Hajdu-Szoboszló r. t. városokból, továbbá Debreczen önálló törvényhatósági joggal felruházott város területeiről. Viszont a sertésvesz urolgása miatt sertéseknek Beszterce-Naszód vármegyé jödi járásából Ausztriába való bevitelre ellen érvényben volt tilalmat hatályon kívül helyezte. Ezenkívül a sertéseknek Ausztriába való bevitelét azonnal kezdődő érvényességgel a *sertésvesz urolgása* miatt: *Máramaros vármegyé* visői járásából, a *sörtérvényes urolgása* miatt pedig: *Liptó vármegyé* liptó-újvári járásából megtiltotta.

John Fowler & Co. hírneves gőzekégyára Budapest-Kelenföldön a párisi világkiállítás nagy jurje által a 7-ik csoport 35 ik osztlályában gőzmelvő gépezeteket a nagy díjjal tett kiállításra.

Mai számkunhoz *Umrath és Társa* mezőgazdasági gépgyárak czégek figyelmet érdemlő ideányrágzák van mellékeve, melynek helyét áttekintésű t. olvasóinknak arról is inkább ajánlhatjuk, mert nevezett czég szőlőtársa általánosab el van ismerve és az árjegyzekekben foglalt gépek és eszközök évek hosszú sora óta ugyszólván specializálták képezik. Közvetlen hozzáférhetőnek a czég megfelelő kedvezményt ad.

Megjelent az Országos Magyar Gazdasági Egyesület" kiadásában az *Ujlatk Uradalom Éltől bormelésa a „Kötetlek” szerkesztésű általánosított pályám. Két tálba hat ábrával. Irta: Wiener Moszkó. Egy hazai feltérjes uradalomlelti ágaknak földvezékelője és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas eszncs könyv, ára portementes megköltséggel: 55 krajczér. Megrendelések a kiadóhivatalba intézendők.*

A magyar királyi Államvasutak budapesti-jóbbparti Szövetkezetége. 29033. sz. 1900.

Anyagszállítási pályázati hirdetésny.
A m. kir. Államvasutak budapesti-jóbbparti üzletkezetége 1901. évben felmerülő szükségleteinek fedezésére több rendelt anyagszállításra cenzell nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó anyagok általánosításán következők: téglák, termékek mindennemű kő- és zömök, mész, nyelék, takaréktűzhely- és kályha alkatrészek, a többi másfélkör.

Az anyagok részletes kimutatása, mely egyszeresen ajánlati mintáit is használandó, egyes csoportokra felosztva az illetékes központi anyagszállítási osztályánál (I. d.) Budapest, Külső-Kerepesi-út 2-ik ház-csoportjában kapható.

Ugyanezen kimutatásban fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. — Az ajánlat

1 koronás bélyeggel ellátva lepecsételve, s a borítékra ajánlat a 2-033/900. számbról felirattal megjelölt legkésőbb 1900. évi szeptember 28-án déli 12 óráig nevezett illetékes központi anyagszállítási osztályhoz beérkeznie.

Budapest, 1900. évi augusztus hó 8. Az illetékes osztály (Ütálynomat nem díjaztatik) Az Iratvezetőség.

NYILTTÉR. *)

Szuperfoszfát,

Kénvasas-kállt, Kénvasas-ammonot, kovavasas-kállt,
(dolbázatragyására)

3: kénport,

(fogynemebb — 70% Channal oldum után)

régzálicot, 98/99%.

legelőcsöbön szállít a

„HUNGÁRIA”

**MŰTRÁGYA, KÉNSAV-ÉS YEGYIIPAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN,
V. KER. FÜRDŐ-UTCA 8. SZÁZ.**

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk a t. öz gazdaszövetség figyelmét

a budapesti gypjuk-árukezelőre,

Az idel gypjukkezelők második sorozata f. év szeptember hó 19., és 20-án fog megtartatni.

Az ankezelőre felköltdött és Gypjukvármérei vállalat Budapest, Dunaparti térszépülgyáduvár” emizett gypjukkezelőmények a M. Á. V. Összes vonalán tetemes díjkezelvményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentésnek elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gypjukvármérei vállalat

HELLER M. s TÁRSA,

BUDAPEST, V. Erzsébet-út 13.

*) Az a rovast állít közzétételre a szerkesztőség feladatát nagy válla.

Importált eredeti
angol kosok

kaphatók:
PICK OSWALD-nál
BUDAPEST,

VIII., Külső-Kereszt-ut 1. sz.

AZ
ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESULET

felügyelete alatt álló

KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT

kiadásában a következők

gazdasági könyvek jelentek meg:

	füzve	kötve
	kor. fill. kor. fill.	kor. fill. kor. fill.
Cselkó és Kossutány <i>Takarmányozástán</i>	4.80	6.---
Cserháti Sándor <i>Talajismeret</i>	3.20	---
Hilgard-Treitz <i>Szikes talajok</i>	1.60	2.---
Domokos K. <i>Gazdasági építéssel l-ső rész</i>	4.80	---
Szählender Gyula <i>Gazdasági építéssel</i>	---	---
<i>II-ik rész</i>	5.20	6.---
Szűts Mihály <i>Mezőgazdasági becsléstán</i>	5.20	6.---
Cserháti Sándor <i>Ökzerű talajmiveltés</i>	5.20	6.---
Acsádi Jenő <i>Mezőgazdasági Ut-, Vasut- és</i>	---	---
<i>Hidépítéssel</i>	5.20	6.---
Molnár István <i>Gazdasági gyömbörcsermélés</i>	4.80	---
Beiwinkler Vilmos <i>Fajbaromfi-tenyésztés</i>	10.---	12.---
Rázos Imre <i>Czukorépa-magtenyésztés</i>	2.---	---
Dr. Baross János <i>Idégenek bírtokbeszerzése</i>	6.---	---

Megrendelések az

Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület pönztári hivatalához
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelemek)
intézendők.

A műveket bérmentre küldjük; s minden megrendelés
után 25% engedményt adunk.

Gazdaközönség
Legujabb és legjobb
figyelmébe!

szabad. „HYDRA“ vetőgéptölcsér
hajlékony acéttömlőből, mely végét jelentő a vetőgéptölcséréknél eddig előfordult kellemetlenségeknek.

Szakértők véleménye szerint a legczeszerebb és legtartósabb tölcésér.

Hajlékony mint a gummi, ruganyosabb mint bármely más vetőgéptölcsér. Soha sem török vagy szakad és ellenáll minden elgátrólásnak. — A tömlő fele teljesen zárt levén, a vetőanyag csakis a rendeltetési helyére juthat. Ezen tölcésréekkel felszerelt vetőgépek kaphatók: Nicholson géppár r. a. t.-nál Budapest, VI., Külső Váci-ut 5., Kühne E. ur géppárában Moson-Budapest. — Ezekkívül a tölcésrék minden nagyobb műszaki üzletben beszerezhetőek.

Nagyhatali eladás: Fodorheimi föntömlőgyártás.
Magyarországi vezérképviseletjénél **FODOR ÖDÖN** műszaki iróddjában
1899 **Budapest, VII., Kertész-utca 11.**

Sertés-nyésztők figyelmébe.
A 13652. szám alatt szabadalm.
SOMOgyi GÉZA-féle
állatok emésztését elősegítő por
mindenféle

sertésbetegségek
ellen

sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.

Jelen tájékoztató tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések ugy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emésztésképességét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékony hat, a mennyiben annak ellenállóképeségét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelmeztetés.

A por, melyet az állatok egyjelen a sertés, a gyamarhi megemésztése után a vékonybélbe kerül, a belső a további emésztésnek annak alkalmas részét a h szivó edény (bolyhai) által felszívótnak s a táplálék szervek erein keresztül a vérbe vihető. Ez azonban vérszegény állat szervezetének a test minden részébe; — emez van tehát az, hogy a por tartalmán szerint belsőbb hat, mert ha táplálékban rendszeresen használtva lesz, sikeres eredményt nyújt jár és bármely állatnál alkalmazható.

Használati utasítás.

Ha az állat nem eszik és nem emészt, hetenként 2-szer 3 deka 1 1/2 evőkanállal adandó naponta.

Ha az állat gyengédeklik, az első két nap 6 deka 2 1/2 evőkanállal naponta. Azonban ha betegség megy át, két napon át 8 deka 4 evőkanállal etendő.

A por kevés hig tálal keverendő.

Elismert leveleka legnagyobb uradalmakból vannak.

Kapható mindenütt.

1/4 kg. doboz 90 fillér (45 kr.), 1/2 kg. doboz 1 korona 80 fillér (90 kr.)

Készítős **SOMOgyi GÉZA, Arad.**

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 kr-ért (portamentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivapolajat, elsőrendű savtalanított ropcsolajat, stb. diszolvált, szalonátt és szalonárról lerakott só.

Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolant, karbolpor, creolin, zöldgálicet, stb. rézgaliz karbololeumot, keszertőtt csodasótt stb.

Mindezen a legmagasabb napi áron, készpénzzel mellett vásárolók lóherét, lucernát és egyéb magvakat és kerek minőségű szilves ajánlatokat.

AJÁNLÓK:

Kocsikenőcsőt, Petroleumot,
Zetkókat, takaró- és szekerponyvákat, há-
rnyfestekeket, fedőlakot,

MŰTRÁGYÁT

Oléax szaponátiát tiszta vastag gyöke-
rekből őrlve.

Lucernát, lóherét, fűmagvakat

minden czétra és minden egyéb gazdasági célra.

Vetőmagot

a legújanszóbb áron és garantált jó minőségben.

KRAMER LIPÓT, BUDAPESTEN,
V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

Sürgőnyozcim: „CERES“ Budapest.

Telefon.

Aranykézzel és részletes külön ajánlatokkal kívánatán szolgálok.

Első érmek, arany kitüntetések, államdíjak stb.

A BALANCE SEPARATOR

lefelőző-gépek hat hónap alatt kifizetik önmagukat.
ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZGYÁR
FUCHS ÉS SCHLICHTER

BUDAPEST, VI., ANGYALFÖLD, JÁSZ-UTCZA 7.

Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek teljes berendezése.

Tisztelt vevőinknek hosszabb időre biztos vajatcsoztunk.

Erdészesség

a báró Drasche-féle uradalomban, Tolna, 1900. október 1-re felvettük. Ezen állással szabad lakás, szabad üzlesek szolgálatai általán, a ékezes a forrásnál, egyelőre 600 korona évi fizetés jár. Egy évi megjelölt szolgálat után a báró nyugdíjintézetbe felvettük, a két év után a készpénzfizetés 800 koronára emeltetik, amely minden két évben emelkedik 1200 koronáig. Növény pályázok melleskelték sajtóközlés útján kérvényközzé bizonyítványkiosztással, erdészeti akadémián jól végzett tanulmányokról esetleg az erdészet terén szerzett gyakorlatokról szózó bizonyítványokkal, továbbá az arányképlet és annak bizonyítását, hogy a magyar és német nyelvvel tökéletesen bírják. A kérvények minél előbb Freierlich Drasche von Wartberg-éhoz Generáldirekcion címre in Wien I. Opernging 5. intézrők. 1397

Őszi vetésre ajánljuk

vörös-tar-buzánkat

(Júd New lasterdud Züing III. sz. 2. tímsi)

igen bő termésű, állatellő, rozsda és megdőlés iránt ellenálló képességű.

Ára 100 kg-ontként 24 korona ab Zborowitz.
 Zsákokat saját árban adunk, 500 kg alóli megrendeléseket nem teljesíthetünk.

Zuckerfabrik, Zborowitz
 Morsorszagban. 1388

Bükk-makkoltatás.

A vodini uradalom erdőgazgatóságánál 1900. évi szeptember hó 15-én az ez évi mintegy 3000 katasztrális hold területre terjedő bükk makkoltatás borbé adták. Az erdőszelek, illetve az ez évben jól sikerült hoztamnak megfontolása szeptember hó 15-ig mindenkor megtörténhetik, mire névbe a jelentkezőknek alólított erdőgazgatóságról részéről, megfelelő engedélyre nyújthatnak.

Ajánlatok az egészre vagy egyes részekre 1900. szeptember 15-ig alólított erdőgazgatóságnál nyújthatók be, ahol a közelebbi feltelemek is betekintethetők.

A VOCINI URADALOM erdőgazgatósága
 Vocin (Slavoniában)
 1428

GŐZEKÉK, utcai lokomotivok

gőzcsoportgépek hajlékára
 a fűhercegi vasútvonalakból.
 A készülékek megvizsgálásáról gazdasági szakaszerú tanács adatik.

Siveva megkeresendők
Erzherzogliche Cameral-Direction
 Teschen (Schlesien).
 kérének. 1165

Faragó-féle

Csüdsömör-kenőcs.

Biztos hatású szer, csüdsömör, hám és nyergőtűrés ellen.

Faragó-féle

Versenyfluid.

Izom, izület-rándulás, valamint rokkantság esetében kitűnő kiegészít.

Mindkét szer, több nagyobb uradalomnál, valamint kisebb gazdálkodó kipróbálva; már több év óta igen jó eredményt nyújtottak.

Kapható a fentálól és készíthető

FARAGÓ ÖDÖN

gyógyeszeresnél

Tót-Kömles Békés-megye.

1 nagy tegoly Csüdsömörkenőcs	2 korona.
1 kis "	1 "
1 üveg Versenyfluid 3 deciliter	2 "

Magy. kir. államvasutak.
 130,868/900/Cl. szám.

Hirdetmény.

Díjkedvezmény fionomított asszisztendéményekre.

A magy. kir. államvasutak vonalain I. évi szeptember hó 1-5-én érvényes helyi áruújszállásban (II. rész) foglalt XIV. kivételes díjazásába a szakszolgalményeket illetőleg csupán a kivételesen veltetésű fő, tájékozódási körökülök, hogy ezen kivételés díjazás kedvezményét egyidejűleg a hazai asszisztárok mellett fekvő állomásokon feladára kerülő fionomított asszisztendémények I. évi szeptember hó 1-5-ől visszavonásig, de legkésőbb a folyó év végéig terjedő érvényesséval, a Vasúti és Közlekedési Közlöny"-ben közzétételt díjmérésükli hirdetmény után érvényesítendők.

Az ezen díjkedvezmény alkalmasságához köztelt feltételek és módokot, valamint azok az állomások, melyek-telek ezen díjmérésés érvényessévet lett, az emelített hirdetményből veltethők ki.

Az igazgatóság.

Vetőmagnak

ajánlom az idei párisi világkiállításon arany éremmel kitüntetett

nemesített rozsomat

gazdátársaim figyelembe. — Ára zsákostul, Nagyszombat állomásra szállítva **18 korona pr. q.** — Czim:

Gróf Dezsasse Ferencz

Bohunicz, Pozsonymegye.

1400

Fairbanks mérlegek

legelőkeltebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek számos rendszerű, létsúlyos fémmérőkarrel bírnak a hídra tetőzött tartók minden ponton egyszerűen mérgevel.

Tartóság, pontoság és könnyű kezeléskünnél helye egy hársánban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkötésőbb mérlegek.

Gazdasági-, szakér-, marha-, zsák- és raktpári mérlegeinket

csússzótt és a csússzótt megfelelő szerkesztésükül fogva kélkülösen a garátú, madszák és uradalom részére a legelőkeltebb ajánlatjuk. A jutányos árakban, melyek sulyoknál szűkebb juttatást és a mértékű áraknál még magasabbak, a hi-telcsússzótt, csomagolás és loco vasutára való fel-alítás költéség már befoglaltnak. — Szaksz-ügyi egyesületi tagok ártólírtványokhoz szerkesztés. Gyártásunk Állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlenül közzékirodákhoz, Andrástny-ut 14. számúhoz. Ártólírtványok, felvételközlésűk szűkebb közpönni iradókhoz.

Fairbanks mérleg és GÉPGYÁR részvény-társaság
 BUDAPEST, Andrástny-ut 14. Byár: Káld Vázt-ut 18.

Bahlsen óriási vető-rozsa (Bahlsen „Elite“-je Bahlsen „Triumph“-ja)

Az idén is — mint kedvezőtlen időjárás esetén — **vetéselm** a legtakarékosabb vetés daczára a legkiadóbbaknak bizonyultak. (30—54 szeres maghozam, nagy, értékes szalmahozam) Egyetlen más vetőrozsa sem sikerült oly kitűnően, sem a bogyes vidékeken, sem a völgyekben. — Az alkalmas minden talpra; a megfektetés ellen nagy ellenálló képességű. — A szalma birtosabb, kiadóbb és ellenállóképesebb minden más fajnál. Nagy vetőmagmegtakarítás! (Az idén is — Bahlsen-félc legújabb „javított arany-gyöngy buza” mint a múlt évben — rozsa és ajánljom, daczára, hogy csaknem minden más buza megdült. Ezen **eredeti vetőmag** (törvényesen védve) a legelőkelőbb szakfolyóiratok, egyetemen stb. által ajánlatik és csakis nálam kapható. A fenti nevű vetőmagvásárlásokról, melyeknek csomagolása védjeggyel sem bír, sürgősen övünk mindenként. A legelőkelőbb számlált árjegyzéket, számos eredeti tudósítással ingyen küld **ERNST BAHLSSEN**, wilmargali Prága

3028. szám.

Értesítés.

A pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai élelmező raktárknál és pedig Pozsonyban 1900. évi október hó 3-án, Komáromban 1900. évi október hó 9-én és Sopronban 1900. évi október hó 15-én délelőtt 10 órakor az illető élelmezési kerületek számára 1901. évi január 1-től 1901. évi december 31-ig terjedő időre kenyér- és zabélelmezési szükséglet hűvelőadása nyilvános tárgyalásban megsejtelt ajánlatokkal fog bízottatni.

Az egyes czikkék és azoknak a különféle állományokban való szükséglete az erre vonatkozó részletes 3028. számú tudósításból észlelhetők, valamint minden ezen bérleti üzletre irányuló feltételek a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárknál megjelölt feltételi füzetekből naponta a hivatalos órák alatt kivehetőek.

Az egy koronás bélyeggekkel ellátott és lepecsételt ajánlatok a kávépénzzel együtt és egy időben a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárknál a tárgyalási napon legkésőbb 10 óráig délelőtt benyújtandók.

Kelt Pozsony, 1900. évi szeptember hó 1-én.

Az 5. hadtest cs. és kir. hadbiztossága.

1401

Haszonbérlet.

Egy körülbelül **4000 kat. holdas uradalom** a Torontálmezei Ellemér, Aradcz- és Magyar-Szt.-Mihály községek határában, vasút és Tisza mellett, **telnyomólag legjobb minőségű szántóföld**, közte 300 hold friss törés 3 majornal, 1424 **néhány évre bérbe adandó.**

Hövebb felvilágosítást ad **Karátsonyi Andor, Beodrán** (Torontálmezei) és **dr. Farkas Geiza** Bpest, IX., Lónyay-u. 16.

mezőgazdaságról

mezőrendéségről

1881. évi III. törvényről

a végrehajtására vonatkozó

minisiteri rendelet,

magyarországról el-

látva, egy füzetben.

Ára bérmentes ártóladdal

1000. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

1881. évi III. törvényről

Fraktikus, legolcsóbb és legpontosabb zsirmeghatározó a tej- és tejtermények részére a dr. N. Gerber

ACID-BUTYROMETERE.

Több mint 7000 db használatban — 25 elsőrendű kinttűtetés. A világ legfrissebb és legpontosabb telenszámítógépeinek vele.

Teljes készlet (legolcsóbb rendszer).
2 4 8 16 24 próbához

Márka 35.— 65.— 95.— 125.— 145.— Lipecéből csomagolással együtt.

Képes árjegyzéket ingyen küld

Dr. N. Gerber's Molkerei Zürich (Schweiz).

Övadjunk az utánzatoktól.

Csak az olyan butyrometerok vannak ellenőrizve, a legelőszelben és törvényileg védve, melyeknek a nyaka rovátkodó s az itt látható felirással vannak ellátva. Utánzások törvényileg büntetendők. Ismételjük: kik egyszerre több 100 árbot vesnek, külön engedélyben részesülnek.

J. Gerber

A Sack-félc legújabb rendszerű sorbavető-gépek

1887. évben a számos külföldi kinttűtetésen kívül a kistéri nemzetközi vetőgépparaszenen első díjat

ÁLLAMI ARANYÉREMEL

és a lévált nemzetközi vetőgépparaszenen a nagy díjazott való sorbavetőgépek csoportjának szintén az első díjat

ARANYÉREMEL

Ezen gépek, valamint mindennemű SACK-félc ébék és talajmivelők eszközök eredeti minőségben csak

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktárában
Budapest, V., Váci-körút 52. sz.

tartatnak készenletve, a hol azután a legjobb szeszekaragó- és repázógépek, kitűnő takarmányfűszelők s járgányok futá-nyos áron szereshetők.

Árjegyzékek és bármennemű felvilágosítást készséggel adnak ingyen és lémentve. 7482

BUKÁRTÁRSÁG

irodátunk a kiadói raktárban BUDAPEST,

Elő- és Utó-utca sz. 10.

Gazdasági üzemekben, uradalmakban, tejgazdaságokban, szeszgyárakban stb. kinttűnő bevált

Poroellán-Email-Festékünk (Pef) évek óta

mint elegáns fal- és mennyezeti mázolat, melyen penész és gombaképződés lehetetlen. Mindenkor mosható, kemény, poroellán-szerű felületet nyújt, mely **tej és vajkezelési helyiségek, gépházak, konyhák, fürdőszobák, folyosók, istállók, kocsatok** stb. részére felelősen készített.

Bessemer-festékünk (védjegy álló)

mint feltétlenül megbízható rozsdavédő szer mindennemű vaszerkezetek, vas és hullám bádorgatók, tartók, kerítések, rácsok, gépek stb. részére. — Mint fémazótól is kitűnő jobboszer. Tartósabb, taparodóbb és a különféle behatásoknak sokkal jobban ellenáll, mint minden más olajfesték.

Kimerítő ajánlatok és prospectusok szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

Vasöntvények * * * * *

„Ferrofix“ segítségével forraszthatók!

szabadalmak az összes kulturállamokban.

„Ferrofix“ a közönséges nyers vasöntvényt is forraszthatóvá és öntött vasnak minden mászemlére erősebb, mint réz, acél, stb. való összeköttetését lehetővé teszi.

„Ferrofix“ oly egyszerű a használatban, hogy bárki is, a ki a kemény-forrasztáshoz (Hartlöthen) ért, „Ferrofix“ segítségével bármily forrasztást nyílt levegőben szabadon végezhet.

„Ferrofix“ segítségével eszközölt forrasztások oly tartósak, hogy hivatalosan is megjelölt szűrés és szakítási próbák szerint a törés sohasem a forrasztás helyén történik.

Lukács és Társai

„Ferrofix“ egy rég érzett hiányt pótl és így nélkülözhetetlen minden gépzárú, lyuk-száll, gazdaságokban, vasutaknál, hajókon, hal-csalmegyéprész törése folyán úszmazarv arlhat be.

„Ferrofix“ a használatban rendkívül olcsó, mert egy eredeti doboz — ára 20 korona — 4000 cm. törési felület forrasztásához elég.

„Ferrofix“ a legtöbb technikai üzemben és vasrészkezesben kapható. Mindenemelő felvilágosítást egyébként készségesen megadnak az osztrák és magyar szabadalom tulajdonosai:

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 4.
Ünlesztő szer gyantán ajánljuk a borax helyett a „BORFIX“ alkalmazását.
Prospektusok bérmentve. 1418

Leopold Adolf bőrgyára

Tata-Tóváros.

Vess mindennemű állati bőrt, kesztyűt és
Készít szarvasbőrt, moé-, törli bőrt, cseres, fehér
irhát, ezekből állandó raktár. Elvállal minden e szakba
vágó munkákat. 1446

A budapesti marhavásártéri vasári-penzár részvénárs.:

szarvasmarha, borjú, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával foglalkozik.

A bizományába küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladati-vevény ellenében megfelelő előlegeket nyújthatólag megjelölt feltételek mellett.

Vasári üzemények címzendeők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél, sürgöny, telefoncím: „VÁSÁRPENZTÁR—BUDAPEST“.

A Párisi világ kiállításon jelenben működött bíráló bizottság az amerikai

Deering-féle

Chicagói kaszálógép és aratógép gyárt

meltatta valamennyi ilyen kiállított gépgyárak között

a legnagyobb kitüntetésre, annak itélvén a legtöbb elsőrendű díjakat. Ugyan is a nevezett gyár gépeinek íteltetett oda, mint legmagasabb kitüntetés a „GRAND-PRIX“ és azokivül még 2 arany és 1 egy ezüst érem is.

Ezen tény, valamint azon számos győzelem is, melyeket a Deering-féle gépek számtalan versenyeken arattak versenytársaik felett, a földteke majdnem minden országban, fényesen igazolják, hogy ezen gépek e téren valóban a legelső helyet foglalják el az egész világon.

A Deering Chicagói arató- és kaszálógépgyár kizárólagos képviselője:

PROPPER SAMU

BUDAPEST,

V. ker., Váci-körút 52. szám.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legfőkételesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50. BUDAPEST—KELENFÖLD a vasútfőállással szemben.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Kalmár Vilmos

Budapest,

VI. kerület, Teréz-körút 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezérképviseelője ajánli:

Thomasfoszfátlisztet (Thomasalak), ● ●
„Martellin“ dohánytrágyát, kalotot.

— A műtrágyák beltartalmáért szavatolok. —

Legújabb szerkezetű kítőnő trágyaszóró gépek a legolcsóbb áron.

— Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. —

Pingzai tenyészállatvásár

díjazással Grätzban

Keplerstrasse, a déli vasút közelében

1900. szeptember 23 és 24-én.

Kiállításra és díjazásra kerülnek elsőrendű tenyészbikák, hatal bikák, tehének, üszök, és tenyészborjúk, ugyazint ezen fajból egy-egy csoport tenyész- és hozsonállat, körülbelül 200—250 drb, tehát gazdag választék. Közélebbi felvilágosítást az egyleti titkár, **Beguin Frigyes nr. Mendel**alpei bei **Steinz**, Steiermark.

1392

Zuchtverein für das Pingzauer Rind in Steiermark választmány.

50° terméstartó

érhető el, ha a talaj 90%-os darabos égettél márú mésszel vagy 75%-os szónavas égettél mésszporral trágyázzák. A legnagyobb aradalmunknál kitűnően kipróbált trágyázási módszer. 1. rendű referenciák! Fenti cikkeket valamint mindenkor friss, szép fehér építkezési meszet bármely vasútfőállásra bérmentve legolcsóbban szállít

ELSŐ BAKONY-SZENTGÁLI MÉSZELEPEK

KLEIN MÁRKUS FIAI Szentgál (Veszprémege.)

1897. Kétszékű vetőgéparanyó első díj: 1897. Magyarországi mezőgazdasági kiállítás. 1898. Háromszékű vetőgéparanyó első díj: 1898. Magyarországi mezőgazdasági kiállítás. 1899. Székhelyi vetőgéparanyó első díj: 1899. Magyarországi mezőgazdasági kiállítás. 1900. Székhelyi vetőgéparanyó első díj: 1900. Magyarországi mezőgazdasági kiállítás.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja:

Magyarországi legújabb és

legjobb 1893

vetőgépet,

amely kiválóan kapcsolható előtűt

ZALA-DRILL

szék és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas
szervetű, leváható szék. „Perfekt” olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet, legjobban munkosító Szék-re duzser székkel, beressit, jégnyal, mélynyal, reszelt és mindenféle gazdasági gépet.
„Plazet jr.” rsz. kézi-toló repákapa és töltőgő, a 10 ftt. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

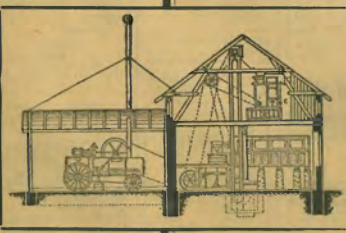
Emmerling-féle szabadalmazott

Viharágyú

egyedül, mely teljesen veszély nélkül kezelhető és a legnagyobb viharban vagy esőben használható. Bizonyítványokkal van beigazolva, hogy alkalmazása teljes sikort biztosít, miért is felülmúl minden ez ideig a jégverés oltoni védekezésére alkalmazott viharágyút.

Közölés nagyon egyszerű, minden laikus ember könnyen kezelheti. Egy percz alatt 5—6 lövés tehető. Egy darab 2 méteres vihar ágyú 22 ftt. 100 darab lövés ————— 12 *

Megrendelhető **EMMERLING ADOLF** Budapest és környékén. Budapest, Gref Károly-utca 31. szám.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítő gépgyára és vasöntődéje.

Buda pesten, Külső váci-ut 54—56. sz.